

VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V BRNĚ

BRNO UNIVERSITY OF TECHNOLOGY

FAKULTA PODNIKATELSKÁ

FACULTY OF BUSINESS AND MANAGEMENT

ÚSTAV FINANCÍ

INSTITUTE OF FINANCES

KOMPARACE ZDAŇOVÁNÍ PŘÍJMŮ FYZICKÝCH OSOB V ČESKÉ REPUBLICE A NĚMECKU

COMPARISON OF PERSONAL INCOME TAX IN THE CZECH REPUBLIC AND GERMANY

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

BACHELOR'S THESIS

AUTOR PRÁCE

AUTHOR

Nicolas Tobola

VEDOUCÍ PRÁCE

SUPERVISOR

JUDr. Ing. Jan Kopřiva, Ph.D.

BRNO 2020

Zadání bakalářské práce

Ústav:	Ústav financí
Student:	Nicolas Tobola
Studijní program:	Ekonomika a management
Studijní obor:	Účetnictví a daně
Vedoucí práce:	JUDr. Ing. Jan Kopřiva, Ph.D.
Akademický rok:	2019/20

Ředitel ústavu Vám v souladu se zákonem č. 111/1998 Sb., o vysokých školách ve znění pozdějších předpisů a se Studijním a zkušebním řádem VUT v Brně zadává bakalářskou práci s názvem:

Komparace zdaňování příjmů fyzických osob v České republice a Německu

Charakteristika problematiky úkolu:

Úvod
Cíle práce, metody a postupy zpracování
Teoretická východiska práce
Analýza současného stavu
Vlastní návrhy řešení
Závěr
Seznam použité literatury
Přílohy

Cíle, kterých má být dosaženo:

Cílem práce je porovnání daně z příjmu fyzických osob v České republice a Německu. Primárně bude provedeno srovnání konstrukčních prvků daně z příjmů fyzických osob v České republice a Německu. Porovnání bude provedeno i za použití komplexního modelového příkladu. Součástí závěrečné práce je i návrh kroků a prostředků vedoucích k daňové optimalizaci v České republice.

Základní literární prameny:

DUŠEK, Jiří. Daně z příjmů 2017: přehledy, daňové a účetní tabulky. 12. vyd. Praha: Grada, 2017. 206 s. ISBN 978-80-271-0421-5.

NERUDOVÁ, Danuše. Harmonizace daňových systémů zemí Evropské unie. 4. aktualiz. a dopl. vyd. Praha: Wolters Kluwer, 2014. 336 s. ISBN 978-80-7478-626-6.

NERUDOVA, Danuše. Daňová politika v Evropské unii. Praha: Wolters Kluwer, 2017. ISBN 978-8-7552-682-3.

ŠIROKÝ, Jan. Základy daňové teorie s praktickými příklady. Praha: Wolters Kluwer, 2015. ISBN 978-80-7478-785-0.

VANČUROVÁ, Alena a Lenka LÁCHOVÁ. Daňový systém ČR 2018. 14. aktualiz. vyd. Praha: 1. VOX, 2018. ISBN 978-80-87480-63-2.

Termín odevzdání bakalářské práce je stanoven časovým plánem akademického roku 2019/20

V Brně dne 29.2.2020

L. S.

doc. Ing. Vojtěch Bartoš, Ph.D.
ředitel

doc. Ing. et Ing. Stanislav Škapa, Ph.D.
děkan

Abstrakt

Bakalářská práce řeší problematiku zdanění příjmů fyzických osob v České republice a Německu a jejich následnou komparaci. V teoretické části jsou postupně rozebrány základní pojmy a metody zdaňování fyzických osob ve sledovaných zemích. V praktické části jsou tyto metody vzájemně srovnány na konkrétních příkladech. Poté jsou navrženy možnosti daňové optimalizace. Závěr práce se zabývá vyhodnocením států na základě výsledků a následným stanovením výhodnějšího daňového systému pro fyzické osoby.

Klíčová slova

Česká republika, Německo, daň, příjem, předmět daně, komparace, fyzická osoba, poplatník

Abstract

This bachelor thesis deals with the issue of personal income taxation in the Czech Republic and Germany. In the theoretical part, the basic concepts and methods of taxation of natural persons are analyzed step by step in both mentioned countries. In the practical part, these methods are compared to each other on specific examples. After that, the possibilities of a tax optimization are proposed. The conclusion of the thesis is about the valorization of the examined countries based on the results and then one of the system is chosen as preferable for natural persons.

Key words

Czech republic, Germany, tax, income, object of tax, comparison, natural person, taxpayer

Bibliografická citace

TOBOLA, Nicolas. *Komparace zdaňování příjmů fyzických osob v České republice a Německu* [online]. Brno, 2020 [cit. 2020-05-17]. Dostupné z: <https://www.vutbr.cz/studenti/zav-prace/detail/127457>. Bakalářská práce. Vysoké učení technické v Brně, Fakulta podnikatelská, Ústav financí. Vedoucí práce Jan Kopřiva.

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že předložená bakalářská práce je původní a zpracoval jsem ji samostatně. Prohlašuji, že citace použitých pramenů je úplná, že jsem ve své práci neporušil autorská práva (ve smyslu Zákona č. 121/2000 Sb., o právu autorském a o právech souvisejících s právem autorským).

V Brně dne 17. května 2020

.....

Podpis studenta

Poděkování

Rád bych poděkoval panu JUDr. Ing. Janu Kopřivovi, Ph.D. za odborné vedení, rady a trpělivost při zpracování této práce.

OBSAH

ÚVOD.....	11
1 CÍLE PRÁCE, METODY A POSTUPY ZPRACOVÁNÍ.....	13
2 TEORETICKÁ VÝCHODISKA PRÁCE.....	14
2.1 Daňová teorie a základní pojmy	14
2.1.1 Definice daně	14
2.1.2 Funkce daní.....	15
2.1.3 Základní pojmy	16
2.1.4 Klasifikace daní.....	19
2.2 Daň z příjmů fyzických osob v České republice	20
2.2.1 Poplatníci daně.....	20
2.2.2 Předmět daně.....	21
2.2.3 Příjmy ze závislé činnosti	21
2.2.4 Příjmy ze samostatné činnosti.....	23
2.2.5 Příjmy z kapitálového majetku	26
2.2.6 Příjmy z nájmu	27
2.2.7 Ostatní příjmy	28
2.2.8 Osvobození od daně	28
2.2.9 Základ daně.....	29
2.2.10 Nezdánitelná část základu daně	30
2.2.11 Odečitatelné položky.....	31
2.2.12 Sleva na dani a daňové zvýhodnění	31
2.2.13 Sazba daně	32
2.2.14 Solidární zvýšení daně.....	33

2.2.15	Pojistné na sociální a zdravotní pojištění	33
2.2.16	Výpočet daně z příjmů fyzických osob	34
2.2.17	Daňové priznání	35
2.3	Daň z příjmů fyzických osob v Německu	36
2.3.1	Poplatníci daně	36
2.3.2	Předmět daně	36
2.3.3	Příjmy ze zemědělství a lesnictví	37
2.3.4	Příjmy ze živnostenského podnikání	37
2.3.5	Příjmy ze samostatně výdělečné činnosti	38
2.3.6	Příjmy ze zaměstnání	39
2.3.7	Příjmy z kapitálového majetku	39
2.3.8	Příjmy z pronájmu a pachtu	40
2.3.9	Ostatní příjmy	40
2.3.10	Základ daně	41
2.3.11	Nezdanitelná část základu daně	41
2.3.12	Odečitatelné položky	42
2.3.13	Slevy na dani	43
2.3.14	Sazba daně	44
2.3.15	Společné zdanění manželů	45
2.3.16	Solidární daň	45
2.3.17	Sociální zabezpečení	45
2.3.18	Výpočet daně z příjmů fyzických osob	47
2.3.19	Daň ze mzdy	47
2.3.20	Daňové priznání	49
2.3.21	Církevní daň	49

3	ANALYTICKÁ ČÁST	50
3.1	Daňové zatížení svobodného poplatníka.....	51
3.1.1	Poplatník pobírající minimální mzdu	51
3.1.2	Poplatník pobírající průměrnou mzdu	56
3.1.3	Poplatník pobírající nadprůměrnou mzdu	61
3.2	Vliv společného zdanění manželů na daňové zatížení poplatníků	66
3.3	Komparace a zhodnocení výpočtů.....	71
4	VLASTNÍ NÁVRHY ŘEŠENÍ	74
5	ZÁVĚR.....	77
	SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ	79
	SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK A SYMBOLŮ	83
	SEZNAM TABULEK.....	84
	SEZNAM GRAFŮ	85
	SEZNAM PŘÍLOH.....	86

ÚVOD

Bakalářská práce se zabývá komparací zdanění fyzických osob mezi Českou republikou a Německem. Daně jsou velice rozsáhlým tématem a patří mezi nejdůležitější prostředky pro chod každého státu. Právě proto tato práce objasňuje daňovou problematiku zmiňovaných zemí těm, kteří v tomto tématu tápají. Pro komparaci byl vybrán blízký soused, čímž je Německá spolková republika, jelikož autora zajímá, zda mohou být mezi dvěma takto blízkými zeměmi znatelné rozdíly ve zdanění fyzických osob.

V práci je stanoveno několik cílů, autor by chtěl zjistit, zda odvede na dani více peněz český či německý zaměstnanec při stejných podmínkách. Dále autora zajímá, zda se liší slevy na dani či jiná daňová zvýhodnění v těchto státech. Ke splnění stanovených cílů je tato práce rozdělena na 3 části, kdy každá z nich je důležitá ke splnění zadaných cílů.

V první části jsou vymezeny základní pojmy týkající se daní, což přispěje k následnému pochopení probíraných témat ohledně zdanění fyzických osob v obou státech. Následně jsou vysvětleny teoretické základy daní obou zemí, jež jsou nezbytné pro správné výpočty daní v praktické části.

Ve druhé části jsou řešeny praktické příklady, kde je čerpáno především z poznatků z teoretické části. Příklady jsou koncipovány na základě modelových příkladů, kde figurují smyšlení zaměstnanci. Následně jsou stanoveny jejich mzdy a podrobnosti, které by mohly ovlivnit výši daně. Dle těchto informací je vypočítán základ daně a následná daň v obou zemích. Po vypočtení daně je rovněž stanovena čistá mzda. Dle výsledků jsou poté graficky porovnány procentuální rozdíly v odvedené dani a pojištění.

Třetí část se zabývá návrhy na vylepšení daňových systémů obou států a dalšími doporučeními. Zabývá se rovněž zhodnocením, zda by bylo vhodné implementovat určité zákony o daních do komparovaného státu.

Téma komparace daňových systémů různých států je velice obsáhlé, nicméně při výzkumech nebyly nalezeny relevantní práce pro rok 2019, které by porovnávaly Českou republiku a Německo z pohledu daní z příjmů z fyzických osob. Existuje mnoho zdrojů, které se zabývají podobnými tématy, ovšem žádný z nich není natolik obsáhlý, aby mohl čtenář skutečně pochopit danou problematiku. Z tohoto důvodu autor doufá, že bude práce přínosná pro čtenářovy účely. Využití práce najdou zejména ti, již plánují pracovat a přemýšlí, zda to bude z daňového hlediska výhodnější v Německu či v České republice a dále ti, kteří vykonávají práci v obou porovnávaných státech najednou. Jestliže v práci

nebude uvedeno jinak, bude použita výhradně daňová legislativa vztahující se k roku 2019.

1 CÍLE PRÁCE, METODY A POSTUPY ZPRACOVÁNÍ

Hlavním cílem bakalářské práce je komparace zdanění fyzických osob v České republice a Německu. K dosažení hlavního cíle je stanoveno několik dílčích cílů. Dle konečných výsledků těchto dílčích cílů je poté vyhodnoceno, která země je pro zaměstnance výhodnější z hlediska zdanění fyzických osob.

Pro splnění cílů této práce je použito vícero metod.

Zásadní metodou je **metoda abstrakce**, díky níž jsou separovány důležité informace od nedůležitých tak, že je odhlíženo od nepodstatných vlastností a vztahů daných informací. Tato metoda je využita zejména v teoretické části, kde jsou díky metodě abstrakce vyčleněny pouze pojmy a teoretické základy, které je nutné znát pro účely této bakalářské práce.¹

Metoda analýzy je založena na rozdělení celku na vícero částí, díky čemuž je daný objekt rozčleněn, což umožní odhalit strukturu objektu. Tato metoda je využita jak v teoretické, tak v praktické části.²

V důsledku pečlivého rozdělení celku na části je poté porozuměno tomu, jak celek funguje. Následně jsou však části spojeny zpět do jednoho celku. Pro tento účel je použita **metoda syntézy**, která se s metodou analýzy navzájem doplňuje.³

Ze zjištěných informací je poté odvozen výsledek. Pro tyto účely je využita **metoda dedukce**, jež slouží k odvození výroku na základě jednoho či několika dalších tvrzení.⁴

Poslední, avšak zásadní metodou, která je použita pro následné porovnání dosažených výsledků, je **metoda srovnávání**, pomocí které jsou porovnány stanovené objekty za účelem určení jejich shodných nebo rozdílných znaků.⁵

¹ SYNEK, Miloslav. *Jak psát bakalářské, diplomové, doktorské a jiné písemné práce*. Praha: Oeconomica, 2006, s. 21

² SYNEK, Miloslav. *Jak psát bakalářské, diplomové, doktorské a jiné písemné práce*. Praha: Oeconomica, 2006, s. 21

³ SYNEK, Miloslav. *Jak psát bakalářské, diplomové, doktorské a jiné písemné práce*. Praha: Oeconomica, 2006, s. 21

⁴ SYNEK, Miloslav. *Jak psát bakalářské, diplomové, doktorské a jiné písemné práce*. Praha: Oeconomica, 2006, s. 22

⁵ SYNEK, Miloslav. *Jak psát bakalářské, diplomové, doktorské a jiné písemné práce*. Praha: Oeconomica, 2006, s. 21

2 TEORETICKÁ VÝCHODISKA PRÁCE

Tato část bakalářské práce se zabývá teorií. Nejdříve je zde definována daň, její vlastnosti a funkce. Poté jsou formulovány základní daňové pojmy nutné pro pochopení daňových systémů komparovaných států. Další část je zaměřena na klasifikaci daní, tudíž jsou zde definovány různé druhy daní. Následně je popsána daň z příjmů fyzických osob v České republice a Německu. Zde jsou podrobně vysvětleny dílčí části obou daňových systémů za použití nejaktuálnějších zákonů.

2.1 Daňová teorie a základní pojmy

V této části jsou vymezeny základní pojmy a daň a její náležitosti, tyto pojmy jsou nadále potřebné pro pochopení problematiky daní.

2.1.1 Definice daně

Daň je nutné si objasnit hned jako první pojem, jelikož je nadále hojně používán a pro pochopení složitějších témat je potřeba, aby čtenář pojmu daň rozuměl. Daň je možné popsat mnoha způsoby, avšak dle autorova názoru nejsrozumitelnější pojetí daně popisuje pan Široký.

Dle pana Širokého je daň popsána jako: „*povinná, zákonem předem stanovená částka, která odčerpává na nenávratném principu část nominálního důchodu ekonomického subjektu*“.⁶ Podobným způsobem rovněž popisuje daň paní Kubátová jako: „*Daň je definována jako povinná, nenávratná, zákonem určená platba do veřejného rozpočtu. Je to platba neúčelová a neekvivalentní*“.⁷

Na základě těchto definic lze usoudit, že daň má několik důležitých **vlastností**:

Nenávratnost – zaplacením daně nevzniká subjektu žádný nárok, odlišuje se tím zejména od zápůjčky, kdy se majetek po určité době vrací zpět.⁸

Neekvivalentnost – díl, jakým se jednotlivec podílí na společných příjmech, nemá žádný vztah k tomu, v jaké výši bude participovat na výdajích veřejných rozpočtů nebo

⁶ ŠIROKÝ, Jan. *Základy daňové teorie s praktickými příklady*. Praha: Wolters Kluwer, 2015, s. 11

⁷ KUBÁTOVÁ, Květa. *Daňová teorie a politika*. 5. aktualizované vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2010, s. 15

⁸ VANČUROVÁ, Alena a Lenka LÁCHOVÁ. *Daňový systém ČR 2018*. 14. aktualizované vydání. Praha: 1. VOX a.s., 2018, s. 10

spotřebovávat veřejně financované statky. Jednodušeji řečeno ten, kdo platí větší příspěvky do rozpočtu, nebude také automaticky více čerpat od státu.⁹

Neúčelovost – plátce daně netuší a také nemůže ovlivnit, na jaké účely bude tato daň vynaložena.¹⁰

2.1.2 Funkce daní

Daň a její vlastnosti jsou tedy charakterizovány, nicméně je rovněž důležité vědět, k jakému účelu ty daně vůbec jsou a jaké mají funkce. Tato problematika je popsána v následující části.

Fiskální funkce se považuje za nejdůležitější funkci, neboť bez ní by následující funkce ztrácely význam, a rovněž se považuje za nejstarší funkci daní, jelikož již panovníci od poddaných získávali prostředky na financování dvora a státu. Fiskální funkce znamená schopnost získávat finanční prostředky do veřejných rozpočtů, ze kterých jsou pak financovány veřejné výdaje.¹¹

Alokační funkce jedná o tom, jak rozdělit získané finanční prostředky. Popisuje, zda tyto prostředky vložit tam, kde jsou potřeba, jelikož jich trh vkládá málo, nebo zda odebrat finanční prostředky ze sektorů, které jsou již penězi přehlcené a finančních prostředků mají nadbytek. Tato funkce často slouží k politickým slibům, aby účastníci zvýhodněného sektoru volili v příštích volbách politickou stranu, která tento sektor hodlá finančně podpořit.¹²

Redistribuční funkce má za úkol přesunout část peněz od bohatších jedinců pro chudší jedince a ty, kteří tyto prostředky potřebují. Stát se tímto krokem snaží zmenšit rozdíl mezi bohatšími a chudšími vrstvami lidí.¹³

Stabilizační funkce slouží ke zmírňování cyklických výkyvů v ekonomice kvůli zajištění dostatečné zaměstnanosti a cenové stability. Mnohokrát je tato funkce

⁹ VANČUROVÁ, Alena a Lenka LÁCHOVÁ. *Daňový systém ČR 2018*. 14. aktualizované vydání. Praha: 1. VOX a.s., 2018, s. 10

¹⁰ VANČUROVÁ, Alena a Lenka LÁCHOVÁ. *Daňový systém ČR 2018*. 14. aktualizované vydání. Praha: 1. VOX a.s., 2018, s. 10

¹¹ KUBÁTOVÁ, Květa. *Daňová teorie a politika*. 5. aktualizované vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2010, s. 19

¹² KUBÁTOVÁ, Květa. *Daňová teorie a politika*. 5. aktualizované vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2010, s. 19

¹³ KUBÁTOVÁ, Květa. *Daňová teorie a politika*. 5. aktualizované vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2010, s. 19

zatracována, jelikož panuje tvrzení, že snaha po stabilizaci je příčinou, která vyvolává nestabilitu.¹⁴

Stimulační funkce je funkcí, jež využívá toho, že daně jsou vnímány jako újma, tudíž je všechny daňové subjekty chtějí omezit. Z tohoto důvodu stát poskytuje různé formy daňových úspor či vystavuje vyššímu zdanění ty, kteří se chovají nezodpovědně.¹⁵

2.1.3 Základní pojmy

Daňový subjekt

Daňový subjekt je osoba, která je podle zákona povinna strpět, odvádět či platit daň. Pojem se dělí na poplatníka a plátce daně.

Poplatník je fyzická či právnická osoba, jejíž předmět je podroben dani. Předmětem je myšlen zejména příjem a majetek.

Plátce daně je fyzická či právnická osoba, která je povinna uhradit do státního rozpočtu daň vybranou od jiných subjektů.¹⁶

Předmět daně

„Předmětem daně se rozumí ta skutečnost, na kterou se daň váže, která je podrobena zdanění.“ Stručněji je tento pojem vymezen v různých daňových zákonech jako např. zákon o dani z příjmů.¹⁷

Základ daně

„Základem daně se rozumí předmět daně vyjádřený v měrných jednotkách.“ Měrnými jednotkami jsou buď jednotky fyzické jako kus či litr, nebo častěji jednotky peněžní, tedy koruny.¹⁸

Sazba daně

„Sazba daně je algoritmus, jehož prostřednictvím se stanoví velikost konkrétní daně konkrétního daňového subjektu z jeho základu daně.“ Sazba daně je vždy upravena

¹⁴ KUBÁTOVÁ, Květa. *Daňová teorie a politika*. 5. aktualizované vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2010, s. 19

¹⁵ VANČUROVÁ, Alena a Lenka LÁCHOVÁ. *Daňový systém ČR 2018*. 14. aktualizované vydání. Praha: 1. VOX a.s., 2018, s. 12

¹⁶ VANČUROVÁ, Alena a Lenka LÁCHOVÁ. *Daňový systém ČR 2018*. 14. aktualizované vydání. Praha: 1. VOX a.s., 2018, s. 14-15

¹⁷ BONĚK, Václav. *Lexikon - Daňové pojmy*. Ostrava: Sagit, 2001, s. 334-335

¹⁸ BONĚK, Václav. *Lexikon - Daňové pojmy*. Ostrava: Sagit, 2001, s. 530

příslušným daňovým zákonem.¹⁹

Sleva na dani

„Sleva na dani je zákonem vymezená částka, o níž se při splnění stanovených podmínek snižuje již vypočtená daň.“ Nutno podotknout, že tato částka se snižuje z již vypočtené daně, nikoli ze základu daně, jako je tomu např. u položek odčitatelných od základu daně.²⁰

Položka odčitatelná od základu daně

Položka odčitatelná od základu daně je dle zákona o dani z příjmů částka, kterou si mohou fyzické či právnické osoby odečíst od základu daně z příjmů. Typickým příkladem je daňová ztráta.²¹

Nezdanitelná část základu daně

„Základ pro výpočet daně z příjmu fyzických osob kromě položek odčitatelných od základu daně snižují nezdanitelné části základu daně.“ Jedná se například o hodnotu bezúplatného plnění neboli dary.²²

Daňová ztráta

„Daňovou ztrátou je rozdíl mezi výdaji (náklady) a příjmy, pokud jsou výdaje (náklady) vyšší než příjmy.“ Takto stanovená daňová ztráta může v následujících zdaňovacích obdobích snižovat základ daně z příjmů.²³

Zdaňovací období

„Zdaňovací období je pravidelný časový interval, za který nebo na který se základ daně stanoví a daň vybírá.“ Základní délka zdaňovacího období je 12 měsíců či kalendářní rok.²⁴

Záloha na daň

„Záloha na daň je platba, kterou je daňový subjekt povinen odvádět před splatností daně za zdaňovací období. Po stanovení výše daně budou zálohy na její úhradu započítány.“

¹⁹ BONĚK, Václav. *Lexikon - Daňové pojmy*. Ostrava: Sagit, 2001, s. 395

²⁰ BONĚK, Václav. *Lexikon - Daňové pojmy*. Ostrava: Sagit, 2001, s. 423

²¹ BONĚK, Václav. *Lexikon - Daňové pojmy*. Ostrava: Sagit, 2001, s. 299

²² BONĚK, Václav. *Lexikon - Daňové pojmy*. Ostrava: Sagit, 2001, s. 189

²³ BONĚK, Václav. *Lexikon - Daňové pojmy*. Ostrava: Sagit, 2001, s. 53

²⁴ VANČUROVÁ, Alena a Lenka LÁCHOVÁ. *Daňový systém ČR 2018*. 14. aktualizované vydání. Praha: 1. VOX a.s., 2018, s. 22

Zálohy jsou z pravidla odvozovány od výše daně z předchozího zdaňovacího období.²⁵

Splatnost daně

Splatnost daně je lhůta, do kdy je daňový subjekt povinen odvést daň, popřípadě zálohy či jiné příslušenství daně. Tato lhůta bývá totožná s posledním dnem lhůty pro podání daňového přiznání.²⁶

Smlouva o zamezení dvojího zdanění

„Smlouva o zamezení dvojího zdanění je mezistátní smlouva, jejímž účelem je jednak zabránit dvojímu zdanění téhož příjmu, popř. majetku, jak ve státě zdroje, tak i ve státě příjemce, a jednak i zabránit tomu, aby některý příjem nebyl zdaněn vůbec.“ Tyto smlouvy rovněž podrobněji popisují daňovou rezidenci, což je pro správné uplatnění smlouvy velice důležitým pojem.²⁷ Základní charakteristikou tohoto druhu smluv je rovněž to, že nezavádějí nové typy daní, nýbrž pouze doplňují či mění ustanovení národních daňových systémů jednotlivých států.²⁸

Daňová rezidence

Daňová rezidence je velice důležitý pojem pro určení, ve kterém státě má daňový subjekt povinnost odvádět daň. Je taktéž úzce spjata s uplatněním smlouvy o zamezení dvojího zdanění. Dělíme ji na *daňové rezidenty* a *daňové nerezidenty*.

Daňový rezident je ten daňový subjekt, jehož daňová povinnost je v daném státě neomezená. V praxi to znamená, že jsou v daném státě zdaněny jeho celosvětové příjmy bez ohledu na to, zda je jejich zdroj v tomto státě či ve státech jiných.²⁹

Daňový nerezident je ten daňový subjekt, který v daném státě nesplňuje podmínky stanovené pro daňového rezidenta. Jeho daňová povinnost je v daném státě omezená a vztahuje se pouze na příjmy, jejichž zdroj je v daném státě.³⁰

²⁵ VANČUROVÁ, Alena a Lenka LÁCHOVÁ. *Daňový systém ČR 2018*. 14. aktualizované vydání. Praha: 1. VOX a.s., 2018, s. 40

²⁶ VANČUROVÁ, Alena a Lenka LÁCHOVÁ. *Daňový systém ČR 2018*. 14. aktualizované vydání. Praha: 1. VOX a.s., 2018, s. 40

²⁷ BONĚK, Václav. *Lexikon - Daňové pojmy*. Ostrava: Sagit, 2001, s. 429

²⁸ NERUDOVÁ, Danuše. *Daňová politika v Evropské unii*. Praha: Wolters Kluwer, 2017. s. 169

²⁹ BONĚK, Václav. *Lexikon - Daňové pojmy*. Ostrava: Sagit, 2001, s. 385

³⁰ BONĚK, Václav. *Lexikon - Daňové pojmy*. Ostrava: Sagit, 2001, s. 188

2.1.4 Klasifikace daní

Daně lze rozdělit na mnoho typů. Nejzákladnější jsou dva způsoby, jak se daně mohou klasifikovat. Daně se tedy dělí na daně přímé a daně nepřímé.³¹

Daně přímé jsou vyměřeny poplatníkovi na základě výše jeho příjmu či majetku a poplatník je platí na úkor svého důchodu. Základním předpokladem je, že poplatník, jemuž byla daň vyměřena, se této dani nemůže vyhnout či přenést tuto daň na další ekonomické subjekty.³²

Pro svou adresnost a s pomocí sociálních prvků jako jsou slevy na dani, jsou velmi sledované a využívány jako nástroj regulace. Vzhledem k jejich funkci jsou na rozdíl od nepřímých daní viditelnější a tím pádem i více pocíťovány poplatníky. Z tohoto důvodu, ke kterému přispívá zmiňovaná adresnost, jsou schopné se co nejlépe přizpůsobit platební schopnosti jednotlivých subjektů.³³

Přímé daně se dělí dle způsobu jejich výběru a úhrady. Jsou to daně vybírané na základě daňového přiznání nebo daně vybírané srážkou u zdroje příjmu.

Daně vybírané na základě daňového přiznání si musí poplatník sám vypočítat a včas zaplatit. Odpovědnost za správnost stanovené daně náleží poplatníkovi.³⁴

Daně vybírané srážkou u zdroje příjmu odvádí za poplatníka někdo jiný. Typickým příkladem je banka, která odvádí za poplatníka daň z úroků.³⁵

Daně nepřímé jsou daně, které jsou placeny a vybírány v cenách zboží a služeb. Důležitým faktorem je, že tuto daň platí za poplatníka jiná osoba. Tradičně jsou to daně, jejichž objektem je spotřeba.

Dělí se na všeobecné a akcízy.

Všeobecné nepřímé daně jsou uvalovány na velké skupiny výrobků či služeb a daň je konstruována jako ad valorem (tzn. dle hodnoty).³⁶ *Akcízy* jsou naopak uvalovány jako jednotková daň na vybrané komodity.³⁷

³¹ DUŠEK, Jiří. *Daně z příjmů 2017: přehledy, daňové a účetní tabulky*. 12. vydání. Praha: Grada, 2017, s. 12

³² ŠIROKÝ, Jan. *Základy daňové teorie s praktickými příklady*. Praha: Wolters Kluwer, 2015, s. 25

³³ VANČUROVÁ, Alena a Lenka LÁCHOVÁ. *Daňový systém ČR 2018*. 14. aktualizované vydání. Praha: 1. VOX a.s., 2018, s. 58

³⁴ ŠIROKÝ, Jan. *Základy daňové teorie s praktickými příklady*. Praha: Wolters Kluwer, 2015, s. 25

³⁵ ŠIROKÝ, Jan. *Základy daňové teorie s praktickými příklady*. Praha: Wolters Kluwer, 2015, s. 26

³⁶ ŠIROKÝ, Jan. *Základy daňové teorie s praktickými příklady*. Praha: Wolters Kluwer, 2015, s. 26

³⁷ ŠIROKÝ, Jan. *Základy daňové teorie s praktickými příklady*. Praha: Wolters Kluwer, 2015, s. 26

2.2 Daň z příjmů fyzických osob v České republice

V této části jsou nejprve popsány důležité pojmy z české daňové legislativy, které jsou potřeba pro správný výpočet daně z příjmů fyzických osob. Poté je rozebrán postup pro stanovení daně za pomoci aktuálního zákona.

2.2.1 Poplatníci daně

Poplatníky daní z příjmů fyzických osob jsou fyzické osoby, dělí se dle § 2 ZDP na *daňové rezidenty České republiky* a *daňové nerezidenty*.

Daňovým rezidentem České republiky je poplatník, pokud má na území České republiky bydliště, tzn., že poplatník má stálý byt s úmyslem se v něm trvale zdržovat. Daňovým rezidentem České republiky se stane taktéž poplatník, který se zde obvykle zdržuje, resp. se zde zdržuje alespoň 183 dní v příslušném kalendářním roce. Výjimku tvoří pouze poplatník, který se na území zdržuje více než 183 dní, nicméně za účelem studia či léčení. Daňoví rezidenti České republiky mají daňovou povinnost, která se vztahuje na veškeré dosažené příjmy, tedy včetně zahraničních příjmů.³⁸

Daňovým nerezidentem je dle § 2 ZDP poplatník, který nesplňuje pravidla stanovené pro daňové rezidenty. Další možností je, že jejich nerezidenci stanoví mezinárodní smlouva. Daňoví nerezidenti mají v České republice rovněž daňovou povinnost, ovšem pouze z příjmů dosažených na území České republiky.

Stanovení rezidence z pohledu smlouvy o zamezení dvojího danění

Za předpokladu, že by se podle podmínek pro rezidenci stal poplatník rezidentem ve dvou státech, jsou pravidla většinou stanovena tak, že se poplatník stane rezidentem ve státu, kde má stálý byt. Jestliže má osoba stálý byt v obou státech, stane se rezidentem ve státu, ke kterému má užší osobní a hospodářské vztahy. Pokud by nebylo možné určit rezidenci dle těchto pravidel, poplatník by se stal rezidentem ve státu, kde se obvykle zdržuje. Výjimečně nelze určit žádné z těchto pravidel, poté se rozhoduje na základě státního občanství poplatníka či následně na základě dohody mezi ministerstvy financí daných států.³⁹

³⁸ BONĚK, Václav. *Lexikon - Daňové pojmy*. Ostrava: Sagit, 2001, s. 188

³⁹ SOJKA, Vlastimil. *Mezinárodní zdanění příjmů. Smlouvy o zamezení dvojího zdanění a zákon o daních z příjmů*. 3. vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2013, s. 19-21

2.2.2 Předmět daně

Předmětem daně jsou veškeré příjmy, které zvyšují majetek poplatníka s výjimkou příjmů, které nejsou předmětem daně z příjmů dle § 3 odst. 4 ZDP.

Dle § 3 odst. 1 ZDP jsou předmětem daně:

- a) Příjmy ze závislé činnosti (§ 6 ZDP),
- b) Příjmy ze samostatné činnosti (§ 7 ZDP),
- c) Příjmy z kapitálového majetku (§ 8 ZDP),
- d) Příjmy z nájmu (§ 9 ZDP),
- e) Ostatní příjmy (§ 10 ZDP).

Dle § 3 odst. 4 ZDP nejsou předmětem daně například:

- a) Příjmy získané nabytím akcií nebo podílových listů dle zákona upravujícího podmínky převodu majetku státu na jiné osoby,
- b) Úvěry nebo zápůjčky (s výjimkami),
- c) Příjmy z rozšíření rozsahu nebo vypořádání společného jmění manželů.

2.2.3 Příjmy ze závislé činnosti

Příjmy ze závislé činnosti, laicky řečeno příjmy ze zaměstnání, jsou k nalezení v § 6 ZDP. Typickým představitelem těchto příjmů je mzda vyplácená zaměstnavatelem.⁴⁰

Za příjmy ze závislé činnosti dle § 6 odst. 1 ZDP, se považují:

- a) Plnění v podobě příjmu ze současného nebo dřívějšího pracovněprávního, služebního, členského či obdobného poměru, kde je poplatník při výkonu práce pro plátce povinen dbát příkazu plátce, dále také plnění v podobě funkčního požitku,
- b) Příjmy za práci člena družstva, společníka společnosti s ručením omezeným (s.r.o.) či komanditisty komanditní společnosti (k.s.),
- c) Odměny člena orgánu právnické osoby či likvidátora,

⁴⁰ BONĚK, Václav. *Lexikon - Daňové pojmy*. Ostrava: Sagit, 2001, s. 372-374

- d) Příjmy plynoucí v souvislosti se současným, budoucím nebo dřívějším výkonem činnosti, ze kterého plynou výše uvedené příjmy.

Nutno podotknout, že příjmy nemusí být pouze peněžní, ale také nepeněžní. **Nepeněžní příjem dle § 6 odst. 3 ZDP** obdrží zaměstnanec např. v případě, kdy mu zaměstnavatel poskytuje byt. V tomto případě je to z daňového hlediska vyřešeno tím způsobem, že je zaměstnanci do základu daně započítán rozdíl hodnoty nájemného mezi obvyklou cenou nájmu a cenou, kterou platí za nájem příslušný zaměstnanec. Často využívaným nepeněžním příjmem je v rámci benefitů firem bezplatné využívání firemního motorového vozidla i pro soukromé účely. V tomto případě se zvyšuje základ daně zaměstnance o 1% vstupní ceny daného vozidla za každý započatý měsíc užívání vozidla. Vstupní cena vozidla musí rovněž zahrnovat hodnotu DPH. Takto vypočtená částka pro účely stanovení základu daně nesmí být nižší než 1000 Kč.⁴¹

Výhody zaměstnaneckého poměru a tedy obdržování příjmů dle § 6 ZDP spočívají zejména v tom, že se zaměstnanec nemusí trápit účetnictvím či další evidencí příjmů, obvykle nemusí podávat daňová priznání, ale postačí pouze požádat zaměstnavatele o roční zúčtování daně. Za sražení a včasné odvedení daně z příjmu dle § 6 ZDP odpovídá zaměstnavatel, pokud se tedy dopustí nesprávnosti, bude ji daňová kontrola vymáhat na zaměstnavateli. Taktéž se z tohoto důvodu zaměstnanec nemusí obávat případných daňových kontrol a nehrozí proto rizika sankcí.⁴²

Za příjmy, které nejsou předmětem daně dle § 6 odst. 7 ZDP, se považují:

- a) Náhrady cestovních výdajů týkající se výkonu činnosti,
- b) Hodnota osobních ochranných pracovních prostředků, pracovních oděvů včetně nákladů na jejich udržování,
- c) Částky přijaté zaměstnancem zálohově od zaměstnavatele, aby je jeho jménem vydal,
- d) Náhrady za opotřebení vlastního nářadí a dalších zařízení pro výkon práce,
- e) Povinná plnění zaměstnavatele na vytváření a dodržování pracovních podmínek.

⁴¹ VANČUROVÁ, Alena a Lenka LÁCHOVÁ. *Daňový systém ČR 2018*. 14. aktualizované vydání. Praha: 1. VOX a.s., 2018, s. 176-177

⁴² HNÁTEK, Miloslav. *Zcela legální daňové triky 2018*. 2. rozšířené vydání. Praha: ESAP, 2018, s. 33

Za **příjmy, které jsou osvobozeny od daně dle § 6 odst. 9 ZDP**, se považují zejména:

- a) Nepeněžní plnění vynaložené zaměstnavatelem na odborný rozvoj zaměstnanců související s předmětem činnosti zaměstnavatele,
- b) Hodnotu stravování poskytovaného zaměstnavatelem pro zaměstnance jako nepeněžní plnění ke spotřebě na pracovišti,
- c) Hodnotu nealkoholických nápojů poskytovaných jako nepeněžní plnění zaměstnavatelem pro zaměstnance ke spotřebě na pracovišti.

2.2.4 Příjmy ze samostatné činnosti

Příjem ze samostatné činnosti je příjem, který plyne zpravidla z činnosti poplatníka, v tomto případě je však tato činnost nezávislá. Obecně se tyto příjmy nazývají příjmy z podnikání.⁴³

Za **příjmy ze samostatné činnosti dle § 7 odst. 1 ZDP**, se považují:

- a) Příjem ze zemědělské výroby, lesního a vodního hospodářství,
- b) Příjem ze živnostenského podnikání,
- c) Příjem z jiného podnikání, který není uveden v předchozích bodech a zároveň je k němu potřeba podnikatelské oprávnění,
- d) Podíl společníka veřejné obchodní společnosti (v.o.s.) a komplementáře komanditní společnosti (k.s.) na zisku.

Za **příjmy ze samostatné činnosti dle § 7 odst. 2 ZDP**, se považují:

- a) Příjem z užití poskytnutí práv z průmyslového vlastnictví, autorských práv včetně práv příbuzných práv autorskému, a to včetně příjmů z vydávání, rozmnožování a rozšiřování literárních a jiných děl vlastním nákladem,
- b) Příjem z nájmu majetku zařazeného v obchodním majetku,
- c) Příjem z výkonu nezávislého povolání.

⁴³ VANČUROVÁ, Alena a Lenka LÁCHOVÁ. *Daňový systém ČR 2018*. 14. aktualizované vydání. Praha: 1. VOX a.s., 2018, s. 188

Základ daně je stanoven dle § 7 odst. 3 ZDP jako:

Příjmy uvedené v odstavcích 1 a 2 s výjimkou příjmu autora za příspěvek do novin, časopisů, rozhlasu nebo televize, pokud tento příjem plyne ze zdroje na území ČR.

Tyto příjmy se nadále dají snížit dvěma způsoby, a to:

- a) Dle § 7 odst. 3 ZDP se tyto příjmy snižují o výdaje vynaložené na jejich dosažení, zajištění a udržení s výjimkou podílu společníka v.o.s. a komplementáře k.s. na zisku,
- b) V případě, že poplatník neuplatní výdaje vynaložené na dosažení, zajištění a udržení příjmu, může si dle § 7 odst. 7 ZDP uplatnit tzv. paušální výdaje neboli výdaje procentem z příjmu, a to ve výši:

Tabulka 1 - Paušální výdaje⁴⁴

Druh příjmu	Sazba	Limit
Příjem ze zemědělské výroby, lesního a vodního hospodářství a z příjmů z živnostenského podnikání řemeslného	80 %	1 600 000 Kč
Příjem ze živnostenského podnikání	60 %	1 200 000 Kč
Příjem z nájmu majetku zařazeného v obchodním majetku	30 %	600 000 Kč
Jiný příjem ze samostatné činnosti, s výjimkou příjmů podle odstavce 1 písm. d) a odstavce 6	40 %	800 000 Kč

Na základě výpočtu daně za pomoci těchto dvou způsobů se poplatník rozhodne, který způsob je pro něj výhodnější. Problém nastává v případě, kdy poplatník vykonává více druhů samostatných činností. Vždy je totiž možné využívat pouze jeden způsob uplatňování výdajů na všechny své činnosti. Rozhodne-li se poplatník pro paušální výdaje, nelze využít žádné další výdaje, a to včetně již započatých odpisů, které se nicméně musí i v průběhu užívání paušálních výdajů evidovat a tím snižovat zůstatkovou cenu.⁴⁵

⁴⁴ Vlastní zpracování dle § 7 ZDP

⁴⁵ HNÁTEK, Miloslav. *Zcela legální daňové triky 2018*. 2. rozšířené vydání. Praha: ESAP, 2018, s. 61-63

Poplatník se může rozhodnout uplatňovat výdaje jiným způsobem, tuto možnost má každé zdaňovací období. Podmínkou však je, že pokud změní pro další období způsob uplatňování výdajů, pak musí upravit základ daně za zdaňovací období této změně předcházející.⁴⁶

V případě uplatnění paušálních výdajů je poplatník dle § 7 odst. 8 ZDP povinen vést:

- a) Záznamy o příjmech,
- b) Evidenci pohledávek vzniklých v souvislosti s podnikatelskou nebo jinou samostatnou výdělečnou činností,
- c) Evidenci hmotného a nehmotného majetku.

Daň stanovená paušální částkou je stanovena dle § 7a ZDP a může ji využít poplatník za splnění následujících podmínek:

- a) Poplatník má kromě příjmů dle § 6 ZDP, příjmů od daně osvobozených a příjmů zdanitelných zvláštní sazbou, pouze příjmy dle §7 odst. 1 písm. a) až c) ZDP,
- b) Provozuje podnikatelskou činnost bez spolupracujících osob (s výjimkou spolupráce s manželkou dle §7 odst. 2) ZDP,
- c) Roční výše těchto příjmů těchto příjmů v bezprostředně předcházejících 3 zdaňovacích obdobích nepřesáhla 5 000 000 Kč,
- d) Poplatník není společníkem společnosti.

V případě splnění těchto podmínek může správce daně stanovit na žádost poplatníka do 31. ledna zdaňovacího období daň paušální částkou. Tuto daň stanoví na základě poskytnutých údajů od poplatníka, těmi jsou předpokládané příjmy a předpokládané výdaje k těmto příjmům doplněné o další skutečnosti rozhodné pro stanovení daně, např. slevy na dani. Tyto skutečnosti jsou detailně popsány v § 7a odst. 2 až 7. ZDP

Výhodami daně stanovené paušální částkou je zejména nepovinnost podávat daňové priznání při splnění podmínek v § 7a odst. 5 ZDP, dále povinnost vést pouze jednoduchou evidenci o příjmech, pohledávkách a o hmotném majetku dle § 7a odst. 7. ZDP.

⁴⁶ VANČUROVÁ, Alena a Lenka LÁCHOVÁ. *Daňový systém ČR 2018*. 14. aktualizované vydání. Praha: 1. VOX a.s., 2018, s. 193

2.2.5 Příjmy z kapitálového majetku

Příjem z kapitálového majetku je druh příjmů, který ovlivňuje téměř každého poplatníka, aniž by o tom v některých případech věděl. V tomto případě se jedná např. o úroky z bankovních účtů, které jsou příjmem z kapitálového majetku a tím pádem zdaňovány 15% srážkovou daní. Z důvodu srážkové daně už poplatníci obdrží pouze čistý příjem, který se dále nezdaňuje a neuvádí v daňovém přiznání. Existují však také příjmy z kapitálového majetku, které se v daňovém přiznání uvádět musí, v následující části je tato problematika popsána pečlivěji.⁴⁷

Za příjmy z kapitálového majetku se dle § 8 odst. 1 ZDP, pokud nejde o příjmy dle § 6 odst. 1 ZDP nebo § 7 odst. 1 písm. d) ZDP, považuje zejména:

- a) Podíly na zisku obchodní korporace nebo podílového fondu, je-li v něm podíl představován cenným papírem, a úroky z držby cenných papírů,
- b) Úroky, výhry a jiné výnosy z vkladů na vkladních knížkách, úroky z peněžních prostředků na účtu,
- c) Dávky penzijního připojištění se státním příspěvkem,
- d) Úroky a jiné výnosy z poskytnutých úvěrů nebo zápůjček, úroky a poplatky z prodlení.

Z příjmů z kapitálového majetku se většina příjmů, jak již bylo řečeno například na příkladu úroků z bankovního účtu, zdaňuje srážkovou daní 15 %.

Srážkovou daní 15 % jsou zdaněny zejména tyto příjmy z kapitálového majetku:⁴⁸

- a) Úroky, výhry a jiné výnosy z vkladů na vkladních knížkách,
- b) Úroky z peněžních prostředků a vkladů na účtu, úroky z držby cenných papírů,
- c) Dávky penzijního připojištění se státním příspěvkem,
- d) Plnění ze soukromého životního pojištění.

⁴⁷ HNÁTEK, Miloslav. *Zcela legální daňové triky 2018*. 2. rozšířené vydání. Praha: ESAP, 2018, s. 97

⁴⁸ Finanční správa. *Kapitálové příjmy*. [online]. [cit. 12.04.2020]. Dostupné z

<https://www.financnisprava.cz/cs/dane/dane/dan-z-prijmu/fyzicke-osoby-poplatnik/kapitalove-prijmy>

Příjmy poplatníka, kvůli kterým musí podat daňové přiznání, jsou zejména:⁴⁹

- a) Úroky a jiné výnosy z poskytnutých úvěrů a zápůjček,
- b) Úroky z prodlení,
- c) Výnosy z jednorázového vkladu.

2.2.6 Příjmy z nájmu

Příjmy z nájmu dle § 9 ZDP, pokud nejsou uvedené v § 6 až 8 ZDP, jsou:

- a) Příjmy z nájmu nemovitých věcí nebo bytů,
- b) Příjmy z nájmu movitých věcí, kromě příležitostného nájmu podle § 10 odst. 1 písm. a) ZDP.

Samotné pronajímání nemovitosti není bráno jako podnikání v případě, že nejsou společně s nájmem nemovitosti poskytovány i jiné služby, které mají povahu živnosti. V tomto případě by byla podnikáním konkrétně poskytovaná služba.

Vlastnictvím nemovitosti lze také snížit zdanitelné příjmy z podnikání, z kapitálového majetku a z ostatních příjmů, a to tím způsobem, že výdaje na pronájem nemovitosti převyšují zinkasované příjmy za nájemné.⁵⁰

Výdaje při pronajímání nemovitosti jsou zejména:⁵¹

- a) Odpisy nemovitosti,
- b) Výdaje na opravy a údržbu,
- c) Daň z nemovitosti,
- d) Úroky z úvěru,
- e) Rezervu na opravy nemovitosti,
- f) Vyplacené odstupné nájemníkům.

⁴⁹ Finanční správa. *Kapitálové příjmy*. [online]. [cit. 12.04.2020]. Dostupné z

<https://www.financnisprava.cz/cs/dane/dane/dan-z-prijmu/fyzicke-osoby-poplatnik/kapitalove-prijmy>

⁵⁰ HNÁTEK, Miloslav. *Zcela legální daňové triky 2018*. 2. rozšířené vydání. Praha: ESAP, 2018, s. 84

⁵¹ HNÁTEK, Miloslav. *Zcela legální daňové triky 2018*. 2. rozšířené vydání. Praha: ESAP, 2018, s. 84-85

2.2.7 Ostatní příjmy

Ostatními příjmy jsou dle § 10 ZDP všechny příjmy, při kterých dochází ke zvýšení majetku a nebyly zachyceny v předchozích příjmech v § 6 až § 9 ZDP.

Ostatními příjmy jsou dle § 10 odst. 1 ZDP zejména tyto příjmy:

- a) Příjmy z příležitostných činností nebo příležitostného nájmu movitých věcí,
- b) Příjmy z úplatného převodu nemovité věci,
- c) Přijaté výživné, důchody a obdobné opakující se požitky,
- d) Výhry z hazardních her, reklamních soutěží či ceny z veřejných a sportovních soutěží.

V případě příjmů z příležitostných činností jsou dle § 10 odst. 3 písm. a) ZDP příjmy, které nepřesáhnou 30 000 Kč ve zdaňovacím období, osvobozeny od daně.

2.2.8 Osvobození od daně

Řada příjmů, které fyzická osoba obdrží, jež jsou předmětem daně, nemusí být nutně zdaněny. Dle § 4 ZDP jsou tyto příjmy tzv. osvobozené od daně. Tyto příjmy se rovněž neuvádí do daňového přiznání k dani z příjmů fyzických osob. V případě, že příjmy osvobozené od daně překročí hranici 5 000 000 Kč, je poplatník povinen tuto skutečnost dle § 38v ZDP oznámit správci daně do konce lhůty pro podání daňového přiznání.

Osvobození od daně se týká více než 60 druhů příjmů, z toho důvodu bude níže uvedeno pouze výčet těch nejdůležitějších příjmů osvobozených od daně.

Příjmy osvobozené od daně dle § 4 ZDP jsou zejména:

- a) Příjem z prodeje rodinného domu za určitých podmínek,
- b) Příjem z prodeje nemovitosti za určitých podmínek,
- c) Příjem z prodeje hmotných movitých věcí s výjimkou např. příjmů z prodeje cenných papírů, motorového vozidla či lodi za určitých podmínek,
- d) Příjem ze soutěží nepřevyšující hodnotu 10 000 Kč,
- e) Příjem z důchodu.

2.2.9 Základ daně

Základ daně je definován dle § 5 odst. 1 ZDP jako:

„Částka, o kterou příjmy plynoucí poplatníkovi ve zdaňovacím období, přesahují výdaje prokazatelně vynaložené na jejich dosažení, zajištění a udržení, pokud dále u jednotlivých příjmů podle § 6 až 10 ZDP není stanoveno jinak.“

V případě poplatníka, který má ve zdaňovacím období dva nebo více druhů příjmů dle § 6 až 10 ZDP, je dle § 5 odst. 2 ZDP stanoven základ daně jako součet dílčích základů daně zjištěných dle jednotlivých druhů příjmů s použitím ustanovení odst. 1.

Smyslem dílčích základů daně je především různá využitelnost příjmů. Z tohoto důvodu není možné a výhodné stanovit stejná pravidla pro uplatňování výdajů pro všechny rozmanité příjmy. Proto byla stanovena rozdílná pravidla pro každý z příjmů, tyto pravidla jsou představeny v následujícím schématu.⁵²

Obecné schéma dílčích základů daně:

Tabulka 2 - Schéma dílčích základů daně⁵³

Příjmy ze závislé činnosti § 6 ZDP
+ pojistné na sociální zabezpečení a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti a pojistné na veřejné zdravotní pojištění hrazené zaměstnavatelem
= Dílčí základ daně příjmů ze závislé činnosti (Superhrubá mzda)
Příjmy ze samostatné činnosti § 7 ZDP
- výdaje na dosažení, zajištění a udržení příjmů (popřípadě paušální výdaje)
= Dílčí základ daně příjmů ze samostatné činnosti

⁵² VANČUROVÁ, Alena a Lenka LÁCHOVÁ. *Daňový systém ČR 2018*. 14. aktualizované vydání. Praha: 1. VOX a.s., 2018, s. 165

⁵³ VANČUROVÁ, Alena a Lenka LÁCHOVÁ. *Daňový systém ČR 2018*. 14. aktualizované vydání. Praha: 1. VOX a.s., 2018, s. 166

Příjmy z nájmu § 8 ZDP
– výdaje na dosažení, zajištění a udržení příjmů (popřípadě paušální výdaje)
= Dílčí základ daně příjmů z nájmu

Příjmy z kapitálového majetku § 9 ZDP
= Dílčí základ daně příjmů z kapitálového majetku

Ostatní příjmy § 10 ZDP
– výdaje na dosažení příjmu (podle druhu příjmů do výše daného druhu příjmů)
= Dílčí základ daně ostatních příjmů

2.2.10 Nezdánitelná část základu daně

Mezi nezdanitelné části základu daně patří položky, o které může poplatník ponížít základ daně, tyto položky jsou ze zákona nezdanitelné.

Nezdánitelnými částmi základu daně jsou dle § 15 ZDP zejména tyto položky:

- a) Bezúplatná plnění neboli dar, jehož hodnota musí přesáhnout 2 % ze základu daně nebo činit alespoň 1 000 Kč, maximálně lze odečíst 15 % ze základu daně,
- b) Odběr krve, za který lze odečíst ze základu daně 3 000 Kč,
- c) Úroky zaplacené z úvěru ze stavebního spoření či hypotečního úvěru na bytové potřeby ve výši maximálně 300 000 Kč ročně,
- d) Příspěvky na penzijní připojištění se státním příspěvkem nebo doplňkové penzijní spoření – částka, kterou lze odečíst, se rovná celkově zaplaceným příspěvkům sníženým o 12 000 Kč, max. výše je 24 000 Kč ročně, maxima je tedy dosaženo měsíčním ukládáním 3 000 Kč,
- e) Pojistné zaplacené poplatníkem na jeho soukromé životní pojištění za podmínky, že smlouva je uzavřena na min. 5 let a nárok čerpat pojistné je vázán na dosažení 60 let věku. Takto lze odečíst 24 000 Kč ročně,

- f) Úhrady za zkoušky ověřující výsledky dalšího vzdělávání, nejvýše však do částky 10 000 Kč ročně, v případě zdravotně postižených či těžce zdravotně postižených je to nejvýše do částky 13 000 Kč, resp. 15 000 Kč.

2.2.11 Odečitatelné položky

Odečitatelné položky jsou položky, o které může poplatník rovněž snížit základ daně.

Odečitatelnými položkami dle § 34 ZDP jsou zejména:

- a) Daňová ztráta, která vznikla a byla vyměřena za předchozích maximálně 5 zdaňovacích období, o takto vyměřenou ztrátu se sníží úhrn dílčích základů daně stanovených dle § 7 až 10 ZDP,
- b) Odpočet na podporu výzkumu a vývoje,
- c) Odpočet na podporu odborného vzdělávání.

2.2.12 Sleva na dani a daňové zvýhodnění

Slevy na dani a daňové zvýhodnění jsou položky, o které může poplatník snížit stanovenou daň.

Slevami na dani dle § 35 ZDP jsou zejména:

- a) Sleva za každého zaměstnance se zdravotním postižením ve výši 18 000 Kč, za zaměstnance s těžším zdravotním postižením (invalidita třetího stupně) je sleva ve výši 60 000 Kč,
- b) Základní sleva na poplatníka ve výši 24 840 Kč za zdaňovací období,
- c) Sleva na manžela ve výši 24 840 Kč pokud manžel žije s poplatníkem ve společně hospodařící domácnosti a pokud nemá vlastní příjem přesahující 68 000 Kč za zdaňovací období,
- d) Základní sleva na invaliditu ve výši 2 520 Kč za zdaňovací období,
- e) Rozšířená sleva na invaliditu ve výši 5 040 Kč za zdaňovací období, pokud je poplatníkovi přiznán invalidní důchod pro invaliditu třetího stupně,
- f) Sleva na držitele průkazu ZTP/P ve výši 16 140 Kč,

- g) Sleva na studenta ve výši 4 020 Kč, pokud se soustavně připravuje na budoucí povolání, a to až do věku 26 let, resp. 28 let v případě doktorského studia,
- h) Sleva za umístění dítěte do předškolního zařízení ve výši výdajů prokazatelně vynaložených za umístění, tato sleva je známá především pod pojmem školkovné.⁵⁴

Daňovým zvýhodněním dle § 35c ZDP, je:

Daňové zvýhodnění na vyživované dítě žijící s poplatníkem společně v domácnosti na území Evropské unie či Evropského hospodářského prostoru ve výši dle tabulky:

Tabulka 3 - Daňové zvýhodnění na dítě⁵⁵

Počet dětí	Výše zvýhodnění za zdaňovací období
První dítě	15 204 Kč
Druhé dítě	19 404 Kč
Třetí a každé další dítě	24 204 Kč

Dítě je v tomto případě každé nezletilé dítě, dále dítě do 26 let, které nepobírá invalidní důchod za invaliditu třetího stupně a zároveň je studentem. Jestliže má dítě nárok na průkaz ZTP/P, zvyšuje se částka daňového zvýhodnění na dvojnásobek.⁵⁶

Vyživuje-li dítě v jedné domácnosti více poplatníků, dle § 35c odst. 9 ZDP může daňové zvýhodnění uplatnit v tomtéž kalendářním měsíci pouze jeden z nich.

Pokud je nárok poplatníka na daňové zvýhodnění vyšší než daňová povinnost, dle § 35c odst. 3 ZDP je vzniklý rozdíl daňovým bonusem. Maximální výše daňového bonusu činí 60 300 Kč ročně.

2.2.13 Sazba daně

Sazba daně je dle § 16 ZDP stanovena na 15 % ze základu daně sníženého o nezdanitelné části základu daně a o odečitatelné položky od základu daně. Tento základ daně je poté zaokrouhlen na celé stokoruny dolů.

⁵⁴ VANČUROVÁ, Alena. *Zdanění osobních příjmů*. 2. vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2017, s. 329

⁵⁵ Vlastní zpracování dle § 35c ZDP

⁵⁶ VANČUROVÁ, Alena. *Zdanění osobních příjmů*. 2. vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2017, s. 336

2.2.14 Solidární zvýšení daně

Solidární zvýšení daně je dle § 16a ZDP stanoveno na 7 % z kladného rozdílu mezi součtem příjmů dle § 6 ZDP a § 7 ZDP za zdaňovací období a 48násobkem průměrné mzdy stanovené na příslušné zdaňovací období. Překročí-li tedy poplatník stanovenou hranici 48násobku průměrné mzdy, musí zaplatit solidární daň.

V případě, že poplatník vykáže daňovou ztrátu, je možné dle § 16a odst. 2 o tuto hodnotu snížit příjmy zahrnované do základu daně a tím ponížít i případnou solidární daň.

Pro informaci ohledně vývoje hranice pro aplikaci solidární daně poslouží tato tabulka:

Tabulka 4 - Hranice pro aplikaci solidární daně⁵⁷

Hranice pro aplikaci solidární daně	2018	2019
Měsíční částka	119 916 Kč	130 796 Kč
Roční částka	1 438 992 Kč	1 569 552 Kč

2.2.15 Pojistné na sociální a zdravotní pojištění

Pojistné na sociální a zdravotní pojištění je zákonné pojistné, které je povinen hradit zaměstnanec, zaměstnavatel i podnikatel neboli OSVČ.⁵⁸

Přehled sazeb, které jsou aplikovány na hrubou mzdu, je zobrazen na následující tabulce:

Tabulka 5 - Přehled sazeb pojistného na sociální⁵⁹ a zdravotní pojištění⁶⁰

	Nemocenské pojištění	Důchodové pojištění	Příspěvek na Státní politiku zaměstnanosti	Sociální pojištění celkem	Zdravotní pojištění	Celkem
Zaměstnavatel	2,3 %	21,5 %	1,2 %	25 %	9 %	34 %
Zaměstnanec	-	6,5 %	-	6,5 %	4,5 %	11 %
OSVČ	2,3 %	28 %	1,2 %	31,5 %	13,5 %	45 %

⁵⁷ Dauc. *Přehled nejdůležitějších údajů a změn od 1. 1. 2019 pro daňové poradce, ekonomy a mzdové účetní*. [online]. [cit. 12.04.2020]. Dostupné z: <https://www.dauc.cz/dokument/?modul=li&cislo=257365>

⁵⁸ HNÁTEK, Miloslav. *Zcela legální daňové triky 2018*. 2. rozšířené vydání. Praha: ESAP, 2018, s. 138

⁵⁹ Ministerstvo práce a sociálních věcí. *Sociální pojištění*. [online]. [cit. 12.04.2020]. Dostupné z: <https://www.mpsv.cz/socialni-pojisteni>

⁶⁰ Dauc. *Přehled nejdůležitějších údajů a změn od 1. 1. 2019 pro daňové poradce, ekonomy a mzdové účetní*. [online]. [cit. 12.04.2020]. Dostupné z: <https://www.dauc.cz/dokument/?modul=li&cislo=257365>

V případě sociálního pojištění je pro rok 2019 stanoven maximální vyměřovací základ na 48násobek průměrné mzdy. Z tohoto důvodu se z příjmů přesahujících 1 569 552 Kč ročně neplatí sociální pojištění. Strop pro platbu zdravotního pojištění není stanoven.⁶¹

V průběhu roku 2019 nastala změna v sazbě nemocenského pojištění, a to konkrétně od 1.7.2019, kdy se sazba snížila na 2,1 %, a to z důvodu zrušení karenční doby, na kterou by doplatili především zaměstnavatelé.⁶²

2.2.16 Výpočet daně z příjmů fyzických osob

Po stanovení veškerých stěžejních pojmů a jejich popisu je možno nyní stanovit postup výpočtu daně. Vychází se z již dříve popsanych základů daně, jejichž výpočet byl již popsán v dřívější kapitole.

Výpočet daně je zobrazen na následující tabulce:

Tabulka 6 - Výpočet daně z příjmů fyzických osob⁶³

Základ daně
– nestandardní odpočty (nezdanitelné části základu daně a odečitatelné položky)
= základ daně po snížení (zaokrouhlený na stovky korun dolů)
× sazba daně
= částka daně před slevami
+ solidární zvýšení daně
– slevy na dani
= daňová povinnost po slevách na dani (popř. daňový bonus)

⁶¹ Finance. *Výpočet mzdy – překročení maximálního vyměřovacího základu*. [online]. [cit. 12.05.2020]. Dostupné z: <https://www.finance.cz/dane-a-mzda/mzda/vypocet-mzdy-a-zalohy-na-dan/prekroceni-maximalniho-vymerovaciho-zakladu/>

⁶² Finance. *Karenční doba se u nemocenské ruší. Co se ještě mění?*. [online]. [cit. 12.04.2020]. Dostupné z: <https://www.finance.cz/523587-nemocenska-zruseni-karencni-doby/>

⁶³ VANČUROVÁ, Alena a Lenka LÁCHOVÁ. *Daňový systém ČR 2018*. 14. aktualizované vydání. Praha: 1. VOX a.s., 2018, s. 212

2.2.17 Daňové přiznání

Daňové přiznání je povinen podat každý poplatník, jehož příjmy, které jsou předmětem daně z příjmů fyzických osob, přesáhnou 15 000 Kč (nejedná se o osvobozené příjmy či příjmy, za které je vybírána daň srážkou). Daňové přiznání je nutné podat rovněž v případě, že je poplatník ve ztrátě.⁶⁴

V případě, že poplatník obdržel pouze příjmy dle § 6 ZDP u jednoho nebo postupně od více plátců a zároveň u všech těchto zaměstnavatelů podepsal prohlášení poplatníka a neměl jiné příjmy dle § 7 až 10 ZDP vyšší než 6 000 Kč, pak není povinen podat daňové přiznání. V tomto případě postačí pouze roční zúčtování daně, které je obdobou daňového přiznání, a za zaměstnance ho podává zaměstnavatel.⁶⁵

Termín pro podání daňového přiznání je stanoven na 3 měsíce po uplynutí zdaňovacího období, tudíž do 1. dubna. V případě, že tento den připadne na nepracovní den, posouvá se den podání na následující pracovní den. Jestliže za poplatníka podává přiznání daňový poradce, je možné toto přiznání podat do 6 měsíců po uplynutí zdaňovacího období, tudíž do 1. července. **Daň je splatná** ve stejný den, do kterého je nutno podat daňové přiznání, tedy do 1. dubna.⁶⁶

⁶⁴ Finance. *Formulář k dani z příjmů fyzických osob za rok 2019*. [online]. [cit. 12.04.2020]. Dostupné z: <https://www.finance.cz/dane-a-mzda/danove-formulare/dan-z-prijmu-fo/>

⁶⁵ Finance. *Formulář k dani z příjmů fyzických osob za rok 2019*. [online]. [cit. 12.04.2020]. Dostupné z: <https://www.finance.cz/dane-a-mzda/danove-formulare/dan-z-prijmu-fo/>

⁶⁶ Finanční správa. *Lhůty pro podání daňového přiznání*. [online]. [cit. 12.04.2020]. Dostupné z: <https://www.financnisprava.cz/cs/dane/dane/dan-z-prijmu/fyzicke-osoby-poplatnik/obecne-informace#3lhuty>

2.3 Daň z příjmů fyzických osob v Německu

V této části jsou nejprve popsány důležité pojmy z německé daňové legislativy, které je třeba znát pro správný výpočet daně z příjmů fyzických osob. Poté je rozebrán postup pro stanovení daně za pomoci aktuálního zákona. Daň z příjmů fyzických osob v Německu je upravena zákonem o dani z příjmů fyzických osob, německy Einkommensteuergesetz, v textu je pro tyto účely používána zkratka EStG.

2.3.1 Poplatníci daně

Poplatníky daní z příjmů fyzických osob jsou fyzické osoby, které se dle § 1 EStG dělí na osoby, které *podléhají neomezené dani* a osoby, které *podléhají omezené dani*.

Osoba podléhající neomezené dani je dle § 1 odst. 1 EStG poplatník, který má v Německu bydliště či na území Německa obvykle pobývá. Neomezené dani rovněž podléhají němečtí státní příslušníci, kteří nemají bydliště či obvykle nepobývají na území Německa, pokud jsou zaměstnaní tuzemskou právnickou osobou dle veřejného práva a pobírají mzdu z tuzemského veřejného fondu. Takto stanovení poplatníci jsou považováni za daňové rezidenty Německa, z tohoto důvodu jsou v Německu zdaňováni jejich celosvětové příjmy.

Osoba podléhající omezené dani je dle § 1 odst. 3 EStG poplatník, který v Německu nemá bydliště či na území Německa obvykle nepobývá. Takto stanovení poplatníci jsou považováni za daňové nerezidenty Německa, z tohoto důvodu jsou v Německu zdaněny pouze příjmy dosažené na území Německa.

2.3.2 Předmět daně

Předmětem daně jsou dle § 2 EStG následující druhy příjmů:

- a) Příjmy ze zemědělství a lesnictví (§ 13 EStG),
- b) Příjmy ze živnostenského podnikání (§ 15 EStG),
- c) Příjmy ze samostatně výdělečné činnosti (§ 18 EStG),
- d) Příjmy ze zaměstnání (§ 19 EStG),
- e) Příjmy z kapitálového majetku (§ 20 EStG),

- f) Příjmy z pronájmu a pachtu (§ 21 EStG),
- g) Ostatní příjmy (§ 22 EStG).

Dle § 3 EStG jsou příjmy osvobozené od daně například:

- a) Příjmy ze zdravotního či úrazového pojištění,
- b) Dávky v nezaměstnanosti,
- c) Starobní důchody,
- d) Stipendia.

2.3.3 Příjmy ze zemědělství a lesnictví

Příjmy ze zemědělství a lesnictví jsou k nalezení v § 13 EStG, patří tam zejména:

- a) Příjmy z provozu zemědělství, lesnictví, vinařství, zahradnictví a v určitých případech také příjmy z chovu zvířat,
- b) Příjmy z lovectví,
- c) Příjmy z lesních družstev.

Příjmy ze zemědělství a lesnictví jsou dle § 13 EStG zahrnuty do základu daně pouze v případě, že překročí částku 900 EUR. Při společném zdanění manželů se tato částka zvyšuje na dvojnásobek, tedy 1800 EUR. Pokud tento limit poplatník překročí, má právo si o uvedenou částku snížit základ daně, nicméně pouze v případě, že celkové příjmy nepřekročí částku 30 700 EUR či dvojnásobek v případě společného zdanění manželů.

2.3.4 Příjmy ze živnostenského podnikání

Příjmy ze zemědělství a lesnictví jsou k nalezení v § 15 EStG, patří tam zejména:

- a) Příjmy z obchodních společností,
- b) Podíly na zisku společníků komanditní společnosti, společnosti s ručením omezeným, veřejné obchodní společnosti,
- c) Příjmy z průmyslové výroby jako např. těžební společnosti (kromě zemědělství a lesnictví).

Další část, konkrétně § 15b EStG, se zabývá ztrátou a jejím uplatněním v dalších letech. Případná ztráta pak snižuje příjmy v následujících zdaňovacích obdobích, tyto příjmy však musí mít stejnou povahu jako ztráta, tedy být ze stejného zdroje příjmů.

Dle § 16 EStG, který pojednává o příjmech z obchodních společností, se za zisky považují rovněž příjmy z:

- a) Prodeje celého podniku,
- b) Celkový podíl společníka, který je považován za podnikatele v provozovně,
- c) Celý podíl společníka komanditní společnosti na akciích.

Dle § 17 EStG zahrnují příjmy z obchodní činnosti rovněž zisk z prodeje akcií společnosti, pokud převodce držel v posledních pěti letech alespoň 1 % kapitálu společnosti.

2.3.5 Příjmy ze samostatně výdělečné činnosti

Příjmy ze samostatně výdělečné jsou k nalezení v § 18 odst. 1 EStG, patří tam zejména:

- a) Příjmy z práce na volné noze (patří zde např. umělci, herci, vědci, ale také povolání jako jsou právníci, lékaři, architekti apod.),
- b) Příjmy ze státní loterie,
- c) Příjmy z jiné samostatně výdělečné činnosti (patří zde např. odměna za správu majetku či příjmy člena dozorčí rady.

Příjmy z práce na volné noze, neboli také svobodné příjmy, jsou dle § 18 odst. 2 zdanitelné i v případě, že se jedná pouze o dočasnou činnost.

Jistou pomocí může být pro osoby samostatně výdělečně činné, které tuto činnost vykonávají pouze na třetinu úvazku a zároveň slouží pro charitativní účely, že jejich příjmy z této činnosti jsou dle § 3 odst. 26 EStG osvobozeny od daně až do výše 2 400 EUR ročně.

Častým problémem bývá tzv. teorie barvení, jelikož je v určitých případech obtížné oddělit obchodní a nezávislé aktivity. Typickým příkladem je poplatník, který pracuje např. jako architekt a zároveň vytváří plány výstavby na klíč. V tomto případě jsou příjmy zahrnuty jak do § 15 EStG, tak do § 18 EStG, to znamená, že by příjmy z práce na volné noze podléhaly také dani z živnostenského podnikání. Tato teorie se nepoužije v případě,

že mají svobodné příjmy prokazatelně menší význam či je obchodní příjem osvobozen od zdanění.⁶⁷

2.3.6 Příjmy ze zaměstnání

Příjmy ze zaměstnání jsou popsány v § 19 EStG, patří tam zejména:

- a) Platy, mzdy, spropitné, licenční poplatky a jiné odměny a dávky za zaměstnání ve veřejném nebo soukromém sektoru,
- b) Příspěvky zaměstnavatele jeho zaměstnanci a jeho doprovodným osobám na firemních společenských akcích (např. firemní akce), pokud tyto příspěvky nepřesahují 110 EUR na akci,
- c) Běžné příspěvky zaměstnavatele do penzijního fondu či jiné příspěvky do zaměstnaneckého penzijního pojištění,
- d) Sirotčí či vdovecký důchod.

Zajímavým příjmem ze zaměstnání je také příspěvek na důchod, u kterého je však dle § 19 odst. 2 EStG stanovena hranice 63 let. Dosáhne-li tedy poplatník věku 63 let, příspěvek na důchod se nebude započítávat do jeho zdanitelných příjmů.

2.3.7 Příjmy z kapitálového majetku

Příjmy z kapitálového majetku jsou popsány v § 20 EStG, patří tam zejména:

- a) Podíly na zisku (dividendy), výnosy a jiné odměny z akcií, práva na podíly na zisku,
- b) Výnosy z investic podle § 16 zákona o investiční dani,
- c) Úroky z hypoték a pozemků,
- d) Zisk z prodeje některých aktiv, která vytvářejí příjmy.

V případě, že poplatník vykáže ztrátu z tohoto druhu příjmů, může si ji v následujících obdobích dle § 20 odst. 6 EStG odečíst, nicméně pouze z příjmů z kapitálového majetku.

⁶⁷ Firma. *Einkünfte aus selbständiger Arbeit: Ihre Freibeträge*. [online]. [cit. 12.04.2020]. Dostupné z: <https://www.firma.de/rechnungswesen/einkuenfte-aus-selbstaendiger-arbeit-ihre-freibetraege/>

Tato ztráta může být odečtena pouze do 10 000 EUR ročně.

Při určování příjmů z kapitálového majetku je dle § 20 odst. 9 EStG odečtena částka 801 EUR jakožto odečitatelná položka. V případě společného jmění manželů je paušálně odečtena částka 1 602 EUR. Odpočet skutečných výdajů není v tomto případě možný.

Příjmy z kapitálového majetku, které překonají 801 EUR, resp. 1602 EUR v případě společného jmění manželů, jsou poté zdaněny srážkovou daní se sazbou 25 %, resp. 26,38 % při započtení solidární daně.⁶⁹

2.3.8 Příjmy z pronájmu a pachtu

Příjmy z pronájmu a pachtu jsou popsány v § 21 EStG, patří tam zejména:

- a) Příjmy z pronájmu a pachtu nemovitého majetku, zejména pozemků, budov, částí budov, ale také lodí zapsaných v lodním rejstříku,
- b) Příjmy z pronájmu a pachtu movitého majetku,
- c) Příjmy z prodeje pachtovních a nájemních pohledávek.

V případě, že je odměna za pronajmutí bytu pro bytové účely nižší než 66 % hodnoty průměrného nájemného na místním trhu, dle § 20 odst. 2 EStG se považuje tato část odměny pod 66 % za osvobozenou od daně.

2.3.9 Ostatní příjmy

Ostatní příjmy jsou popsány v § 22 EStG, patří tam zejména:

- a) Příjmy z opakujících se činností, pokud již nebyly zahrnuty v předchozích popisovaných příjmech (§ 13 až § 21 EStG),
- b) Renty z důchodového pojištění a doživotní renty,
- c) Příjmy poslanců.

V případě příležitostných příjmů z pronájmu movitých věcí, které nepřesáhnou částku 256 EUR ve zdaňovacím období, jsou dle § 22 odst. 3 EStG osvobozeny od daně.

⁶⁹ ŠIROKÝ, Jan. *Daně v Evropské unii*. 7. aktualizované a přepracované vydání. Praha: Leges, 2018, s. 289

2.3.10 Základ daně

Základ daně z příjmů fyzických osob je obecně stanoven jako součet dílčích zdanitelných příjmů, které jsou určeny dle specifických pravidel, které jsou stanoveny různé druhy příjmů zvlášť.

Pro účely stanovení základu daně se příjmy rozdělí do 2 skupin, jež se liší ve stanovení základu daně.

Tabulka 7 - Schéma pro stanovení základu daně⁷⁰

Příjmy nebo obchodní majetek z/ze zemědělství a lesnictví, živnostenského podnikání, nezávislé činnosti na konci aktuálního roku	Příjmy z/ze závislé činnosti, kapitálového majetku, pronájmu a pachtu, ostatní příjmy
- výdaje nebo obchodní majetek na konci předešlého roku	- výdaje na dosažení, zajištění a udržení příjmů
= Zisk	= Příjmy
Základ daně	

2.3.11 Nezdánitelná část základu daně

Nezdánitelnou částí daně jsou položky, o které je možno snížit základ daně, a proto jsou ze zákona nezdánitelné. V EStG nejsou k nalezení v jednom paragrafu, jak tomu je v ZDP, ale jsou popsány ve více paragrafech.

Nezdánitelnými částmi základu daně jsou dle EStg zejména tyto položky:

- a) Základní nezdánitelná částka na poplatníka stanovená dle § 32a odst. 1 EStG ve výši 9 168 EUR, resp. 18 336 EUR za zdaňovací období v případě společného zdanění manželů,
- b) Nezdánitelná částka na vyměřenou daň za každé vyživované dítě stanovená dle § 32 odst. 6 ve výši 2 490 EUR sloužící pro zajištění minimálního životního minima dítěte, v případě společného zdanění manželů se částka zdvojnásobuje,

⁷⁰ Bundesministerium der Finanzen. *Einkommen- und Lohnsteuer*. [online]. [cit. 12.04.2020].

Dostupné z: https://www.bundesfinanzministerium.de/Content/DE/Downloads/Broschueren_Bestellservice/2017-12-12-Einkommen_Lohnsteuer_lang.pdf?__blob=publicationFile&v=4

- c) Nezdanitelná částka na vyměřenou daň sloužící pro péči o dítě a jeho vzdělání stanovená dle § 32 odst. 6 EStG ve výši 1 320 EUR za zdaňovací období, v případě společného zdanění manželů se částka zdvojnásobuje,
- d) Nezdanitelná paušální částka pro zaměstnance stanovená dle § 9a EStG ve výši 1 000 EUR za zdaňovací období,
- e) Úleva při důchodu, která slouží pro poplatníky starší 64 let, kteří mají také další příjmy kromě důchodu, tato úleva je dle § 24a EStG stanovena na nejvýše 40 % z příjmů, maximálně lze však odečíst 1 900 EUR, výše se mění v závislosti na věku poplatníka.

Pro účely uplatnění nezdanitelné částky na vyživované dítě je za dítě považováno dle § 32 EStG každé poplatníkově dítě do 18 let a dále dítě patřící do níže uvedených podmínek.

Za dítě se dále dle § 32 EStG považuje dítě, které:

- a) Nedosáhlo 21 let, není zaměstnané a zároveň je na úřadě přihlášeno jako uchazeč o zaměstnání,
- b) Je duševně či fyzicky postižené, přičemž postižení muselo být diagnostikováno před dosažením věku 25 let,
- c) Nedosáhlo věku 25 let a zároveň je školen k zaměstnání pro výkon vojenské či podobné veřejné služby.

V obou případech uplatňování nezdanitelných částí na dítě je možno využít výhod společného zdanění manželů, v tomto případě se částky zdvojnásobí.

2.3.12 Odečitatelné položky

Odečitatelné položky jsou položky, o které si poplatník taktéž může snížit základ daně. Tyto položky jsou popsány především v § 10 EStG jako tzv. zvláštní výdaje, nicméně přesahují i do jiných paragrafů, například § 39b EStG týkající se odečitatelných položek zaměstnanců.

Odečitatelnými položkami dle § 10 a § 39b EStG jsou zejména:

- a) Dary či členské příspěvky na podporu účelů, které se vztahují k tzv. zvýhodněnému daňovému režimu (např. dar politické straně), a to maximálně do výše 20 % z celkových příjmů,
- b) Součet příspěvků na zdravotní pojištění a pojistného pro případ invalidity a stáří nebo 12 % z hrubé mzdy (maximálně však 1 900 EUR, resp. 3 000 EUR v případě dvojího zdanění manželů), využít je způsob, ze kterého vyplyne vyšší částka,
- c) Příspěvky na penzijní pojištění ve výši 76 % z celkového vypočteného pojistného na penzijní pojištění,
- d) Výdaje na vlastní odborné vzdělání do výše 6 000 EUR,
- e) Výživné pro rozvedeného manžela až do výše 13 805 EUR,
- f) Ztráta až do výše 1 000 000 EUR ročně, která lze uplatnit pouze za bezprostředně předcházející období, v dalších letech je možno tuto ztrátu odečíst pouze v hodnotě 60 % z částky, která přesahovala 1 000 000 EUR. V případě společného zdanění manželů se zdvojnásobuje.

V případě, že poplatník nemá či nevyžaduje odpočet výdajů uvedených v § 10 odst. 1 bod 4, 5, 7, 9 EStG od základu daně (např. výživné či výdaje na vlastní odborné vzdělání), může si rovněž dle § 10c EStG uplatnit tzv. paušální částku za zvláštní výdaje, která činí 36 EUR ročně. Tato částka je od základu daně odečtena vždy, pokud poplatník neprokáže vyšší výdaje. Při společném zdanění manželů se tato částka zdvojnásobuje.

2.3.13 Slevy na dani

Sleva na dani je položka, o kterou si může poplatník snížit stanovenou daň. Německý daňový systém je však zaměřen ve velké míře na odečitatelné položky či nezdanitelné části daně, slevy na dani jsou poskytovány pouze v několika málo případech. Za zmínku stojí například sleva na dani pro řemeslníky, kdy se dle § 35a odst. 3 EStG sníží daň o 20 % z výdajů na renovace, údržby či modernizace potřebné k výkonu řemeslnické práce. Nejvýše je však v tomto případě možno uplatnit slevu ve výši 1 200 EUR.

2.3.14 Sazba daně

Sazba daně je upravena dle § 32a EStG a je rozdělena do několika daňových pásem, přičemž každé pásmo představuje jinou výši sazby. Z níže uvedené tabulky je pak možno vyčíst, že v Německu je praktikováno progresivní zdanění příjmů fyzických osob. Progresivní zdanění příjmů znamená, že poplatníci s vyššími příjmy nesou vyšší daňové zatížení.⁷¹

Sazby daně a výše daně v jednotlivých pásmech jsou vyobrazeny níže:

Tabulka 8 - Sazba a výše daně z příjmů fyzických osob v SRN⁷²

Roční zdanitelný příjem (EUR)	Mezní sazba (%)	Daň (EUR)
Do 9 168	0	0
9 169 - 14 254	14,00 - 23,97	0 - 965
14 255 - 55 960	23,97 - 42	966 – 14 722
55 961 – 265 326	42	14 723 – 102 656
nad 265 327	45	102 657 a více

V případě společného zdanění manželů se výše ročních zdanitelných příjmů a tím pádem i výše daně zdvojnásobují, viz následující tabulka:

Tabulka 9 - Sazba a výše daně z příjmů fyzických osob při společném zdanění manželů v SRN⁷³

Roční zdanitelný příjem (EUR)	Mezní sazba (%)	Daň (EUR)
Do 18 336	0	0
18 337 – 28 508	14,00 - 23,97	0 - 1930
28 509 – 111 920	23,97 - 42	1 931 – 29 444
111 921 – 530 652	42	29 445 – 205 312
nad 530 653	45	205 313 a více

⁷¹ VANČUROVÁ, Alena. *Zdanění osobních příjmů*. 2. vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2017, s. 47

⁷² Vlastní zpracování dle § 32a EStG

⁷³ Vlastní zpracování dle § 32a EStG

2.3.15 Společné zdanění manželů

Manželé, kteří nežijí trvale odděleně a zároveň oba podléhají neomezené dani z příjmů, mohou dle § 26 EStG využít společného zdanění manželů.

V případě, že si manželé zvolí dle § 26a EStG individuální zdanění příjmů, nelze příjmy od jednoho z manželů částečně přičíst druhému z manželů ani přesto, že se manžel podílel na tvorbě daného příjmu. Náklady na snížení daně stanovené dle § 35a a § 35c EStG se přidělují tomu z manželů, který tyto náklady uhradil.

V případě, že si manželé vyberou společné zdanění manželů, dle § 26b se veškeré jejich příjmy sčítají a jsou zdaňovány společně.

2.3.16 Solidární daň

Solidární daň neboli solidární přírážka byla zavedena za účelem obnovy infrastruktury, školství, zdravotnictví atd. v nových spolkových zemích bývalé NDR.⁷⁴ Vztahuje se na příjmy fyzických a právnických osob a sazba je dle § 4 Solidaritätzuschlaggesetz stanovena na 5,5 % z vypočtené daně. Pro aplikaci solidární přírážky musí být dle § 3 Solidaritätzuschlaggesetz vypočtená daň alespoň ve výši 972 EUR za dané zdaňovací období či ve výši 1 944 EUR v případě společného zdanění manželů.

2.3.17 Sociální zabezpečení

Sociální zabezpečení se v Německu skládá z příspěvků na zdravotní pojištění, pojištění pro případ nezaměstnanosti, pojištění pro případ invalidity a stáří a také z penzijního pojištění.

Tyto druhy sociálního zabezpečení jsou povinné pro zaměstnance i zaměstnavatele, přičemž pro oba platí stejné sazby, které jsou aplikovány na hrubou mzdu.

⁷⁴ NERUDOVÁ, Danuše. *Harmonizace daňových systémů zemí Evropské unie*. 4. aktualiz. a dopl. vyd. Praha: Wolters Kluwer, 2014, s. 275

Přehled sazeb sociálního zabezpečení je vyobrazen v následující tabulce:

Tabulka 10 - Přehled sazeb sociálního zabezpečení⁷⁵

Druh pojištění	Zaměstnanec	Zaměstnavatel	Celkem
Zdravotní pojištění	7,3 %	7,3 %	14,6 %
Pojištění pro případ nezaměstnanosti	1,25 %	1,25 %	1,5 %
Pojištění pro případ invalidity a stáří	1,525 %	1,525 %	3,05 %
Penzijní pojištění	9,3 %	9,3 %	18,6 %

V případě, že hrubý roční výdělek zaměstnance přesahuje maximální vyměřovací základ, stanovuje se výše pojistného z daného maximálního vyměřovacího základu. V případě zdravotního pojištění a pojištění pro případ invalidity a stáří činí maximální vyměřovací základ 54 450 EUR ročně. Pro pojištění pro případ nezaměstnanosti a penzijní pojištění je maximální vyměřovací základ stanoven na částku 80 400 EUR, v zemích bývalého východního Německa pak na částku 73 800 EUR.⁷⁶

Podnikatelé nemají až na několik výjimek povinnost být součástí sociálního zabezpečení. Mezi výjimky patří zejména umělci, publicisté či zemědělci, tyto profese se musí povinně pojistit. Další výjimkou je povinnost zdravotního pojištění pro všechny osoby mající v Německu trvalé bydliště. Podnikatelé si však mohou zvolit, zda tak učiní dobrovolně a pojistí se zákonným zdravotním pojištěním nebo se pojistí soukromým zdravotním pojištěním u soukromé pojišťovny. Nicméně, všichni podnikatelé se mohou rozhodnout pro dobrovolné členství, a to ve všech druzích sociálního zabezpečení.⁷⁷

⁷⁵ Eures-TriRegio. *Informace pro přeshraniční pracovníky*. [online]. [cit. 12.05.2020]. Dostupné z: https://www.eures-triregio.eu/files/inhaltsgrafiken/downloads/Informationen%20fuer%20Grenzgaenger/Soziale%20Sicherheit_cs_2019.pdf

⁷⁶ Eures-TriRegio. *Informace pro přeshraniční pracovníky*. [online]. [cit. 12.05.2020]. Dostupné z: https://www.eures-triregio.eu/files/inhaltsgrafiken/downloads/Informationen%20fuer%20Grenzgaenger/Soziale%20Sicherheit_cs_2019.pdf

⁷⁷ Steuerklassen. *Krankenversicherung: Wie hoch ist der Arbeitgeberanteil?*. [online]. [cit. 12.05.2020]. Dostupné z: <https://www.steuerklassen.com/versicherungen/krankenversicherung/arbeitgeberanteil/>

2.3.18 Výpočet daně z příjmů fyzických osob

Po vytyčení všech důležitých pojmů je nyní možné popsat samotný výpočet daně, který je v Německu stanoven dle vzorců. Pro každé pásmo ročních zdanitelných příjmů je stanoven rozdílný vzorec, viz následující tabulka:

Tabulka 11 - Výpočet daně z příjmů fyzických osob v Německu SRN⁷⁸

Roční zdanitelný příjem (EUR)	Vzorec pro výpočet
Do 9 168	0
9 169 - 14 254	$(980,14 \times Y + 1\,400) \times Y$
14 255 - 55 960	$(216,16 \times Z + 2397) \times Z + 965,58$
55 961 – 265 326	$0,42 \times X - 8780,9$
nad 265 327	$0,45 \times X - 16\,740,68$

Proměnná “Y“ je pro účely výpočtu daně určena jako desetitisícina zdanitelného příjmu, jež je zaokrouhlena dolů na celou částku v EUR, přesahující částku 9 168 EUR. Proměnná “Z“ představuje desetitisícinu ze zdanitelného příjmu, jež je zaokrouhlena dolů na celou částku v EUR, který přesahuje částku 14 254 EUR. Proměnná “X“ představuje celou zdanitelnou částku v EUR.

2.3.19 Daň ze mzdy

Jelikož se tato práce zabývá především zdaněním zaměstnanců, je rovněž nutné popsat si, jakým způsobem zaměstnanci v Německu platí daň.

Daň ze mzdy je odváděna prostřednictvím zaměstnavatele, který ji za svého zaměstnance odvádí příslušnému finančnímu úřadu na měsíční bázi. Pro tyto účely se dle § 38b EStG zaměstnanci řadí do 6 daňových tříd.

Daňová třída I. dle § 38b odst. 1 EStG zahrnuje svobodné poplatníky a dále rozvedené či ovdovělé poplatníky, kteří nesplňují podmínky stanovené pro 3. a 4. daňovou třídu. V této třídě nemá poplatník povinnost podávat daňové přiznání. Jelikož tito poplatníci nevychovávat dítě, není možné si v této třídě příspěvky na děti odečíst.

⁷⁸ Vlastní zpracování dle § 32a EStG

Daňová třída II. dle § 38b odst. 1 EStG zahrnuje samoživitele, který nežije v domácnosti s žádným partnerem a který vychovává dítě sám. Poplatníci spadající do této třídy mají nárok nejen na základní příspěvek a příspěvek za vyživované dítě, ale dle § 24b EStG také na příspěvek pro osamělé rodiče ve výši 1 908 EUR za vyživované dítě + 240 EUR za každé další vyživované dítě.

Daňová třída III. je určena pro manželské páry, kde jeden z partnerů vydělává ze zaměstnání výrazně více než druhý z páru. Do této třídy je zahrnut poplatník s vyššími příjmy, zatímco partner je za těchto podmínek automaticky zařazen do daňové třídy V. Důvodem tohoto rozdělení je to, že v daňové třídě III. vzniká nejnižší daňové zatížení, zatímco v daňové třídě V vzniká nejvyšší daňové zatížení. Za výrazně vyšší výdělek se považuje, pokud jeden z páru vydělává alespoň 60 % z celkového rozpočtu. Tato kombinace daňových tříd nakonec způsobí to, že manželský pár odvádí nižší daň. Nižší daň je docíleno tak, že poplatník ve 3. daňové třídě odečítá ze základu daně dvojnásobné částky ze všech možných příspěvků na úkor svého partnera, který si ze základu daně nemůže odečíst téměř žádné příspěvky. V této daňové třídě vzniká povinnost podávat daňové přiznání.⁷⁹

Daňová třída IV. je dle §38b odst. 1 EStG určena pro manželské páry s podobně vysokými příjmy, z tohoto důvodu jsou oba manželé zařazení do této daňové třídy. Oba tito manželé poté uplatňují stejnou výši odpočtů a nikdo není zvýhodněn, jak tomu je ve 3. daňové třídě.

Daňová třída V. je také určena pro manželské páry a funguje pouze v souvislosti se 3. daňovou třídou. Do této daňové třídy je však zařazen partner s nižšími příjmy a má vyšší daňové zatížení než ostatní daňové třídy. V této daňové třídě je možnost odečíst si ze základu daně pouze paušální částku pro zaměstnance ve výši 1 000 EUR za zdaňovací období či částku 36 EUR za zdaňovací období jako zvláštní výdaje. Povinnost podávat daňové přiznání zde rovněž platí.⁸⁰

Daňová třída VI. je určena pro poplatníky, kteří mají také vedlejší příjmy z jiných zaměstnání přesahující 450 EUR. Poplatníci v této daňové třídě podléhají nejvyššímu daňovému zatížení, protože si ze základu daně nemohou odečíst žádnou částku, tudíž musí

⁷⁹ Steuerklassen. *Steuerklasse 3*. [online]. [cit. 12.05.2020]. Dostupné z: <https://www.steuerklassen.com/steuerklasse-3/>

⁸⁰ Steuerklassen. *Steuerklasse 5*. [online]. [cit. 12.05.2020]. Dostupné z: <https://www.steuerklassen.com/steuerklasse-5/>

zdaňovat veškeré příjmy přesahující částku 450 EUR.⁸¹

V případě, že se manželský pár rozhodne pro změnu daňové třídy, je možné tak učinit pouze jednou ročně, daná změna je zohledněna v aktuálním zdaňovacím období, musí být podána nejpozději do 30. listopadu daného roku.

Pro orientaci v daňových třídách, nezdanitelných částech daně a dalších informacích o poplatníkovi potřebných k výpočtu mzdy, slouží elektronická daňová karta.⁸²

2.3.20 Daňové přiznání

Daňové přiznání je povinen podat zejména manželský pár, který kombinuje 3. a 5. daňovou třídu, dále podnikatelé, ale také poplatníci, kteří pobírají více než 410 EUR jako náhradu mzdy. Zaměstnanci mají povinnost podat daňové přiznání v případě, že mají kromě své mzdy rovněž dodatečný příjem vyšší než 410 EUR (např. pronájem).

Termín pro podání daňového přiznání je od roku 2019 stanoven na 31. července roku následujícího po zdaňovacím období. V případě, že tento den připadne na nepracovní den, posouvá se den podání na následující pracovní den. Do roku 2019 byl termín stanoven na 31. května, prodloužení lhůty s sebou ovšem přineslo vyšší poplatky za pozdní podání. Pokud za poplatníka podává přiznání daňový poradce, prodlužuje se lhůta o 6 měsíců.⁸³

2.3.21 Církevní daň

Církevní daň je daň, kterou stát vybírá od členů církve, kteří trvale žijí v Německu, a následně ji odvádí ve prospěch církve. Církev tuto daň využívá k financování úkolů příslušné církve, zejména k udržování církve či placení duchovenstva. Sazba církevní daně činí 8 či 9 % z roční daně z příjmů fyzických osob, přičemž závisí na tom, v jaké spolkové zemi člen církve žije. Tuto daň odvádí přibližně třetina obyvatel Německa.⁸⁴

⁸¹ Steuerklassen. *Steuerklasse 6*. [online]. [cit. 12.05.2020]. Dostupné z:

<https://www.steuerklassen.com/steuerklasse-6/>

⁸² Steuern. *Die elektronische Lohnsteuerkarte*. [online]. [cit. 12.05.2020]. Dostupné z:

<https://www.steuern.de/elektronische-lohnsteuerkarte.html>

⁸³ Finanztip. *Am 31. Juli endet die Frist für die Steuererklärung*. [online]. [cit. 12.05.2020]. Dostupné z:

<https://www.finanztip.de/steuererklaerung/steuererklaerung-frist/>

⁸⁴ Deutsche Bischofskonferenz. *Kirchensteuer*. [online]. [cit. 12.05.2020]. Dostupné z:

<https://www.dbk.de/themen/kirche-und-geld/kirchensteuer/>

3 ANALYTICKÁ ČÁST

Tato kapitola se zabývá praktickými příklady, na jejichž základě je poté srovnáno zdanění příjmů fyzických osob v České republice a Německu.

Stanovené příklady jsou vypočteny na základě informací z teoretické části, tudíž jsou k výpočtu použity daňové předpisy pro rok 2019. Pro účely reálného srovnání obou zmíněných zemí jsou pro oba porovnávané subjekty použita téměř shodná zadání. Příjmy poplatníků jsou rovněž v hodnotách, které co nejvíce odpovídají reálným mzdám v dané zemi.

Veškerí němečtí poplatníci jsou zaměstnaní v Mnichově a odvádí zdravotní pojištění u pojišťovny AOK Bayern z důvodu jednotnosti sazby zdravotního pojištění, která se v tomto případě zvyšuje o dodatečný příspěvek ve výši 1,1 %, tudíž o 0,55 % pro zaměstnance.⁸⁵

Příklady jsou zaměřeny na porovnání zdanění příjmů fyzických osob ze závislé činnosti. Nejprve jsou zaměřeny na zdanění poplatníka, který je svobodný, další příklad pak srovnává poplatníky, kteří mají rodiny.

Jak jistě každý poctivý čtenář ví, v Německu jsou fyzické osoby zdaněny progresivně, což razantně mění výši daně při růstu příjmů. Proto jsou příklady koncipovány tak, aby zaznamenaly růst daně v návaznosti na růst příjmů. Z tohoto důvodu jsou pro výpočty a následnou komparaci použity částky blízké minimální mzdě, průměrné mzdě a také nadprůměrné mzdě.

⁸⁵ Aok Bayern. *Versicherte profitieren von neuen Vorsorgeleistungen*. [online]. [cit. 12.05.2020]. Dostupné z: <https://www.aok.de/pk/bayern/inhalt/zusatzbeitrag-bleibt-stabil/>

3.1 Daňové zatížení svobodného poplatníka

Tato pasáž analytické části se zabývá daňovým zatížením poplatníka, který je svobodný a nemá děti. Poplatníci neuplatňují žádné dodatečné odpočty na dani kromě základních slev, a to z důvodu odlišnosti v typech těchto odpočtů, jelikož by mohl být jeden z poplatníků zvýhodněn více a komparace by poté nebyla důvěryhodná. Výpočty jsou zaměřeny především na porovnání výše daně v případech, kdy stoupá výše příjmů. Výsledky jsou pro přehlednost počítány v tabulkách a následně vyobrazeny v grafech.

3.1.1 Poplatník pobírající minimální mzdu

Tato část se zaměřuje na komparaci poplatníků s příjmy blízkými minimální mzdě. Cílem je zjištění, který stát je k poplatníkům s nízkými příjmy vstřícnější, resp. kde zaplatí poplatník nižší daň. Minimální hodinová mzda za rok 2019 činí v České republice 79,8 Kč, měsíčně pak činí 13 350 Kč.⁸⁶ V Německu je pro rok 2019 stanovena minimální hodinová mzda ve výši 9,19 EUR, resp. 1 593 EUR za měsíc.⁸⁷

Modelový příklad č. 1

Pan Novák pracuje v České republice jako ostražák objektu a jeho hrubá mzda činí 14 000 Kč měsíčně. Ročně tato mzda činí 168 000 Kč. Práce jako ostražák je jediná pracovní činnost, kterou vykonává. Pan Novák nedávno vystudoval střední školu a nemá žádné děti ani manželku.

Výpočet daně

Hrubá mzda	168 000 Kč
Sociální pojištění hrazené zaměstnavatelem (25 %)	21 000 Kč
Sociální pojištění hrazené zaměstnavatelem (24,8 %)	20 832 Kč
Zdravotní pojištění hrazené zaměstnavatelem (9%)	15 120 Kč

⁸⁶ Ministerstvo práce a sociálních věcí. *Přehled o vývoji částek minimální mzdy*. [online]. [cit. 12.05.2020]. Dostupné z: <https://www.mpsv.cz/prehled-o-vyvoji-castek-minimalni-mzdy>

⁸⁷ Bedeutungonline. *Mindestlohn 2019: Brutto und Netto. Gehalt (Bedeutung)*. [online]. [cit. 12.05.2020]. Dostupné z: <https://www.bedeutungonline.de/mindestlohn-2019-brutto-und-netto-gehalt-bedeutung/>

Celkové pojistné odvedené zaměstnavatelem	56 952 Kč
Základ daně - Superhrubá mzda	224 952 Kč
Základ daně zaokrouhlený	224 900 Kč
Daň z příjmů fyzických osob (15%)	33 735 Kč
Sleva na poplatníka	24 840 Kč
Daň po slevách	8 895 Kč

Výpočet čisté mzdy:

Hrubá mzda	168 000 Kč
Sociální pojištění hrazené zaměstnancem (6,5 %)	10 920 Kč
Zdravotní pojištění hrazené zaměstnancem (4,5 %)	7 560 Kč
Celkem pojistné hrazené zaměstnancem	18 480 Kč
Daň po slevách	8 895 Kč
Odvody celkem	27 375 Kč
Čistá mzda	140 625 Kč

Daň je vypočtena na základě superhrubé mzdy, která je stanovena součtem hrubé mzdy a celkového pojistného odvedeného zaměstnavatelem. Sociální pojištění hrazené zaměstnavatelem je rozděleno na 2 části, jelikož do konce června 2019 platila sazba ve výši 25 %, od července 2019 poté platí sazba ve výši 24,8 %. Součtem hrubé mzdy a celkového pojistného hrazeného zaměstnavatelem je stanovena superhrubá mzda neboli základ daně. Takto stanovená superhrubá mzda je poté zaokrouhlena na celé koruny dolů a z této hodnoty je vypočtena 15 % daň. Jelikož poplatník nemá děti a neuplatňuje žádné odpočty či slevy na dani, je možné odečíst pouze základní slevu na poplatníka ve výši 24 840 Kč za zdaňovací období. Po odečtení základní slevy je výsledná daň ve výši 8 895 Kč.

Čistá mzda je určena jako hrubá mzda, od které se odečte nejen výsledná daň, ale také sociální a zdravotní pojištění, které musí hradit sám zaměstnanec ve výši 11 %.

Modelový příklad č. 2

Pan Müller je německý poplatník, který pracuje v Mnichově jako uklízeč firemních prostorů, za svou práci pobírá měsíční hrubou mzdu ve výši 1 600 EUR. Ročně tato mzda činí 19 200 EUR. Pro srovnatelnost s českým poplatníkem je rovněž bezdětný a svobodný.

Pro správný výpočet daně je nejprve nutné si stanovit výši příspěvků na sociální pojištění, ze kterých jsou pak vypočteny tzv. zabezpečovací paušály neboli odpočty ze sociálního pojištění.

Tabulka 12 - Výše pojistného německého poplatníka s minimálními příjmy⁸⁸

Druh pojištění	Sazba	Výše pojistného
Penzijní pojištění	9,3 %	1 785,6 EUR
Zdravotní pojištění	7,3 % + 0,55 %	1 507,2 EUR
Pojištění pro případ nezaměstnanosti	1,25 %	240 EUR
Pojištění pro případ invalidity a stáří	1,525 % + 0,25 %	340,8 EUR

Zabezpečovací paušály jsou stanoveny jako 76 % z výše pojistného na penzijní pojištění, dosahuje tedy výše 1 357,1 EUR. Dále je do zabezpečovacích paušálů možno započítat buď součet příspěvků na zdravotní pojištění a pojistného pro případ invalidity a stáří nebo odečíst 12 % z hrubé mzdy, maximálně však částku 1 900 EUR. Jelikož si poplatník může vybrat pouze jeden způsob, vybere si ten, který mu přinese vyšší odpočty. Pro započtení zdravotního pojištění do zabezpečovacích paušálů je nicméně nutno použít sazbu 7,55 %, zbylé 0,3 % jsou již nad rámec základního zdravotního pojištění. Zdravotní pojištění k započtení do zabezpečovacích paušálů tedy činí 1 449,6 EUR. Součet zdravotního pojištění a pojistného pro případ nezaměstnanosti je 1 790,4 EUR. Při druhém způsobu vychází 12 % z hrubé mzdy na částku 2 304 EUR, nicméně horní hranice pro tuto částku je 1 900 EUR. Při porovnání vyjde výhodněji započíst do zabezpečovacích paušálů částku 1 900 EUR. Po sečtení a zaokrouhlení nahoru je výše zabezpečovacích paušálů stanovena na 3 258 EUR.

⁸⁸ Vlastní výpočty

Výpočet daně

Hrubá mzda	19 200 EUR
Zabezpečovací paušály	3 258 EUR
Paušální výdaje na zaměstnance	1 000 EUR
Paušální částka na zvláštní výdaje	36 EUR
Odpočty celkem	4 294 EUR
Zdanitelný příjem	14 906 EUR
Daň z příjmů fyzických osob	1 122 EUR
Solidární daň	30 EUR
Daň celkem	1 152 EUR

Výpočet čisté mzdy:

Hrubá mzda	19 200 EUR
Penzijní pojištění hrazené zaměstnancem	1 785,6 EUR
Zdravotní pojištění hrazené zaměstnancem	1 507,2 EUR
Pojištění pro případ nezaměstnanosti hrazené zaměstnancem	240 EUR
Pojištění pro případ invalidity a stáří hrazené zaměstnancem	340,8 EUR
Pojištění celkem	3 873,6 EUR
Daň celkem	1 152 EUR
Odvody celkem	5 025,6 EUR
Čistá mzda	14 174,4 EUR

Daň je vypočtena na základě výše částky zdanitelných příjmů, z toho důvodu jsou nejdříve popsány možnosti snížení základu daně, čímž je docíleno součtem položek odečitatelných

od základu daně, jejichž postup stanovení je vysvětlen výše. Nicméně, za zmínku stojí zvýšená sazba zdravotního pojištění o 0,55 %. Tato sazba je zvýšená, jelikož je poplatník pojištěn u pojišťovny AOK Bayern, která požaduje k základní sazbě rovněž přírůžku ve výši 1,1 %. Poté je sazba rozdělena na dvě poloviny, a to mezi zaměstnance a zaměstnavatele, proto je sazba zvýšena právě o 0,55 %. Další zvýšení sazby nastává u pojištění pro případ invalidity a stáří, kde se sazba zvyšuje o 0,25 % pro bezdětné poplatníky.⁸⁹ K těmto odečitatelným položkám jsou poté přičteny paušální výdaje na zaměstnance ve výši 1 000 EUR a také zvláštní výdaje ve výši 36 EUR. Jelikož je pan Müller svobodný a bezdětný, je zařazen do 1. daňové třídy, tudíž nemá nárok na odpočty týkající se dětí. Výše zmíněné odpočty dohromady činí 4 294 EUR, poté jsou odečteny od hrubé mzdy a tím je stanoven zdanitelný příjem ve výši 14 906 EUR.

Tento zdanitelný příjem spadá do 3. kategorie zdanitelných příjmů uvedených v tabulce 11, tudíž je pro výpočet daně použit vzorec $(216,16 \times Z + 2397) \times Z + 965,58$, kde proměnná "Z" představuje desetitisícinu ze zdanitelného příjmu, jenž je zaokrouhlen dolů na celou částku v EUR, který přesahuje částku 14 254 EUR. Proměnná "Z" je tedy stanovena jako $(14\,906 - 14\,254)/10\,000$, což se rovná 0,0652. Při dosazení proměnné "Z" do vzorce je poté stanovena daň 1 122 EUR.

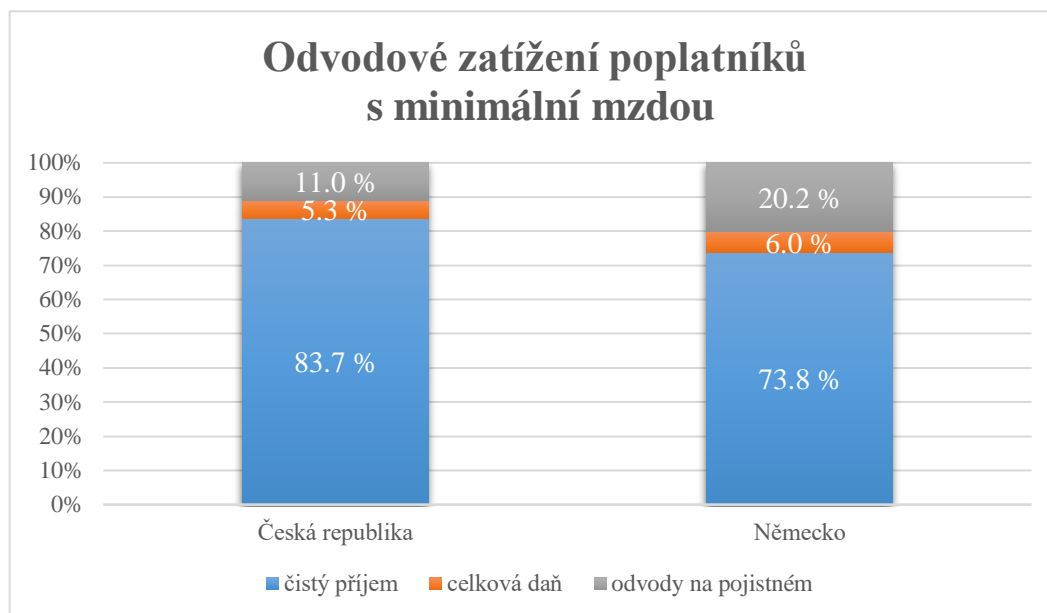
Následně je stanovena solidární daň, která v Německu činí 5,5 %, nicméně existuje výjimka pro poplatníky s nízkými příjmy. Pro aplikaci solidární daně musí být vypočtená daň alespoň ve výši 972 EUR. Pokud je poplatníková daň pouze o něco vyšší než stanovená hranice, počítá se dle § 4 Solidaritätzuschlaggesetz solidární daň jako 20 % z rozdílu mezi dosaženou daní a hranicí 972 EUR. Takto se postupuje, dokud není solidární daň ve výši 5,5 % z vypočtené daně, poté tato sazba již zůstává stejná pro všechny výše příjmů. V tomto případě rozdíl mezi dosaženou daní a hranicí 972 EUR činí 150 EUR. Solidární daň je tedy stanovena jako 20 % ze 150 EUR, což se rovná částce 30 EUR. Poté jsou tyto dvě stanovené daně sečteny a je určena celková daň ve výši 1 152 EUR.

Čistá mzda je poté vypočtena z hrubé mzdy, od které je odečtena celková daň a veškerá pojištění, která byla hrazena zaměstnancem.

⁸⁹ Lohnsteuerkompakt. *Wer muss den Zuschlag zur Pflegeversicherung für Kinderlose zahlen?* [online]. [cit. 12.05.2020]. Dostupné z: https://www.lohnsteuer-kompakt.de/fag/0/624/wer_muss_den_zuschlag_zur_pflegeversicherung_fuer_kinderlose_zahlen

Komparace zdanění poplatníků pobírajících minimální mzdu

V této podkapitole jsou srovnány výsledky poplatníků, a to pomocí grafického vyobrazení toho, jak moc je poplatník zatížen odvody, tedy daní a pojistným. Součástí grafu je rovněž čistá mzda, tedy kolik % z hrubé mzdy poplatníkovi zbyde po odečtení odvodů.

Graf 1 - Odvodové zatížení poplatníků s minimální mzdou⁹⁰

Na základě údajů uvedených v grafu lze usoudit, že pobírání minimální mzdy se více vyplatí českému poplatníkovi, který obdrží výrazně vyšší čistou mzdu než poplatník v Německu, konkrétně o 10 % vyšší. Po daňové stránce jsou na tom poplatníci z obou zemí téměř podobně, výraznější rozdíl však činí odvody na pojistném, kdy Německý poplatník odvádí téměř dvojnásobek toho, co poplatník z České republiky.

3.1.2 Poplatník pobírající průměrnou mzdu

Tato část se zaměřuje na komparaci poplatníků s průměrnými příjmy. Průměrná hrubá měsíční mzda za rok 2019 činí v České republice 34 125 Kč.⁹¹ V Německu je pak průměrná hrubá měsíční mzda stanovena na 3 770 EUR.⁹²

⁹⁰ Vlastní výpočty

⁹¹ Český statistický úřad. *Průměrné mzdy - 4. čtvrtletí 2019*. [online]. [cit. 12.05.2020]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/czso/cr/prumerne-mzdy-4-ctvrtleti-2019>

⁹² Statista. *Statistiken zum Durchschnittsgehalt in Deutschland*. [online]. [cit. 12.05.2020]. Dostupné z: <https://de.statista.com/themen/293/durchschnittseinkommen/>

Jak již bylo dříve zmíněno, v Německu je aplikováno progresivní zdanění, což znamená, že s růstem hrubé mzdy roste i daňové zatížení poplatníka. Způsob, jakým progresivní zdanění ovlivní čistou mzdu německého poplatníka vůči českému poplatníku, je prakticky ukázán na následujících výpočtech.

Postupy stanovení daně a čisté mzdy jsou v následujících příkladech totožné s minulými příklady. Z tohoto důvodu jsou výpočty provedeny pouze v základní podobě bez obsáhlého popisu, podrobně vysvětleny jsou pouze části výpočtu, které se v minulých příkladech nevyskytovaly.

Modelový příklad č. 3

Paní Nováková je svobodná žena, která nemá žádné děti. Pracuje jako účetní v Brně a pobírá měsíční hrubou mzdu ve výši 34 000 Kč, ročně tedy 408 000 Kč. Práce účetní je zároveň její jediná práce, kterou vykonává.

Výpočet daně

Hrubá mzda	408 000 Kč
Sociální pojištění hrazené zaměstnavatelem (25 %)	51 000 Kč
Sociální pojištění hrazené zaměstnavatelem (24,8 %)	50 592 Kč
Zdravotní pojištění hrazené zaměstnavatelem (9%)	36 720 Kč
Celkové pojistné odvedené zaměstnavatelem	138 312 Kč
Základ daně - Superhrubá mzda	546 312 Kč
Základ daně zaokrouhlený	546 300 Kč
Daň z příjmů fyzických osob (15%)	81 945 Kč
Sleva na poplatníka	24 840 Kč
Daň po slevách	57 105 Kč

Výpočet čisté mzdy:

Hrubá mzda	408 000 Kč
------------	------------

Sociální pojištění hrazené zaměstnancem (6,5 %)	26 520 Kč
Zdravotní pojištění hrazené zaměstnancem (4,5 %)	18 360 Kč
Celkem pojistné hrazené zaměstnancem	44 880 Kč
Daň po slevách	57 105 Kč
Odvody celkem	101 985 Kč
Čistá mzda	306 015 Kč

Jelikož poplatník nedosáhl výše příjmů pro aplikaci solidární daně a nepožadoval žádné odpočty od základu daně či slevy na dani, proběhl výpočet daně i čisté mzdy totožně jako v příkladu číslo 1.

Modelový příklad č. 4

Pan Müller pracuje v Německu jako učitel na základní škole, za tuto práci pobírá měsíční hrubou mzdu ve výši 3 800 EUR. Ročně tato mzda dosahuje výše 45 600 EUR. Pan Müller je bezdětný, svobodný, a jelikož je členem církve, tak platí církevní daň.

Postup výpočtu daně je totožný s modelovým příkladem číslo 2, tudíž je nutné začít se stanovením výše pojistného.

Tabulka 13 - Výše pojistného německého poplatníka s průměrnými příjmy⁹³

Druh pojištění	Sazba	Výše pojistného
Penzijní pojištění	9,3 %	4 240,8 EUR
Zdravotní pojištění	7,3 % + 0,55 %	3 579,6 EUR
Pojištění pro případ nezaměstnanosti	1,25 %	570 EUR
Pojištění pro případ invalidity a stáří	1,525 % + 0,25 %	809,4 EUR

Zabezpečovací paušály z penzijního pojištění jsou vypočteny jako 76 % z výše pojistného, tedy 3 223 EUR. Dále jsou na výběr 2 postupy, jak získat vyšší hodnotu zabezpečovacích paušálů. Součet 7,55 % z hrubé mzdy jako paušál na zdravotní pojištění

⁹³ Vlastní výpočty

a pojištění pro případ invalidity a stáří dosahuje dohromady výše 4 252,2 EUR, což je při porovnání samozřejmě vyšší hodnota, než maximální hodnota 1 900 EUR, na kterou je možno dosáhnout druhým způsobem. Po sečtení a zaokrouhlení nahoru je výše zabezpečovacích paušálů stanovena na 7 476 EUR.

Výpočet daně

Hrubá mzda	45 600 EUR
Zabezpečovací paušály	7 476 EUR
Paušální výdaje na zaměstnance	1 000 EUR
Paušální částka na zvláštní výdaje	36 EUR
Odpočty celkem	8 512 EUR
Zdanitelný příjem	37 088 EUR
Daň z příjmů fyzických osob	7 565 EUR
Solidární daň (5,5 %)	416,07 EUR
Církevní daň (8 %)	605,2 EUR
Daň celkem	8 586,27 EUR

Výpočet čisté mzdy:

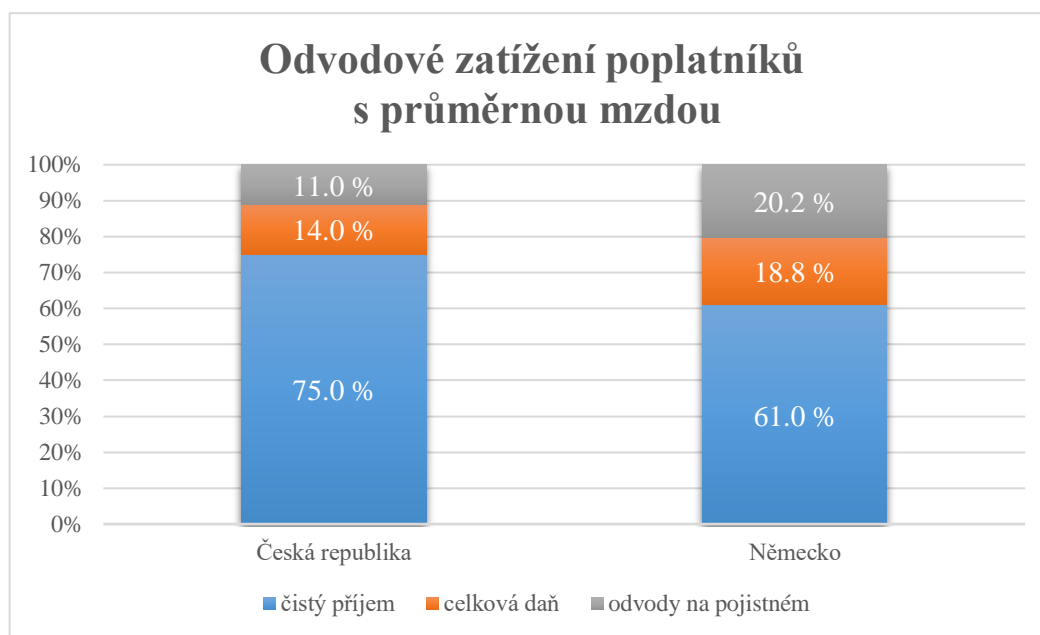
Hrubá mzda	45 600 EUR
Penzijní pojištění hrazené zaměstnancem	4 240,8 EUR
Zdravotní pojištění hrazené zaměstnancem	3 579,6 EUR
Pojištění pro případ nezaměstnanosti hrazené zaměstnancem	570 EUR
Pojištění pro případ invalidity a stáří hrazené zaměstnancem	809,4 EUR
Pojištění celkem	9 199,8 EUR

Daň celkem	8 586,3 EUR
Odvody celkem	17 786,1 EUR
Čistá mzda	27 813,9 EUR

Daň je vypočtena na základě výše částky zdanitelných příjmů, zdanitelné příjmy jsou určeny stejným způsobem jako v příkladu číslo 2. Hodnota zdanitelného příjmu je ve výši 37 088 EUR, z tohoto důvodu je tento příjem zařazen do 3. kategorie zdanitelných příjmu uvedených v tabulce 11. Výpočet daně tedy probíhá stejným způsobem jako v příkladu číslo 2. Rozdíl je ve výpočtu solidární daně, která je již vypočtena sazbou 5,5 % z celkové stanovené daně. Poplatník rovněž platí církevní daň, a to ve výši 8 % z vypočtené daně (solidární daň není započítávána do základu daně pro stanovení církevní daně).

Komparace zdanění poplatníků pobírajících průměrnou mzdu

Komparace daných poplatníků je provedena na základě vyobrazení odvodového zatížení na následujícím grafu.

Graf 2 - Odvodové zatížení poplatníků s průměrnou mzdou⁹⁴

⁹⁴ Vlastní výpočty

Na základě grafu lze vidět, že český poplatník obdrží vyšší čistou mzdu než poplatník v Německu. Procentuální výše odvodů na pojistném se nezměnila, celková stanovená daň však razantně vzrostla oproti poplatníkům s minimální mzdou. Pokud by německý poplatník neodváděl církevní daň, snížilo by se jeho daňové zatížení na 17,5 %. Rozdíl poplatníků s průměrnými mzdami je tedy opět především v odvodech na pojistném, daňové zatížení mají oba poplatníci na podobné úrovni.

3.1.3 Poplatník pobírající nadprůměrnou mzdu

Tato část se zaměřuje na komparaci poplatníků s nadprůměrnými příjmy. Pro zachování důvěryhodnosti výsledků komparace jsou nadprůměrné příjmy obou poplatníků stanovené jako pětinasobek průměrných příjmů v dané zemi. Takto vysoko jsou mzdy stanoveny proto, aby bylo možné na příkladech popsat výpočet solidární daně či to, jak maximální vyměřovací základy na různé druhy pojištění ovlivňují výši čisté mzdy.

Modelový příklad č. 5

Pan Novotný pracuje v Praze jako manažer IT společnosti a za svou práci pobírá měsíční hrubou mzdu ve výši 170 000 Kč, resp. 2 040 000 Kč ročně. Svě úspěšné kariéry si velice cení a dává práci veškerý svůj volný čas, proto je svobodný a nemá žádné děti.

Výpočet daně

Hrubá mzda	2 040 000 Kč
Sociální pojištění hrazené zaměstnavatelem (25 %)	255 000 Kč
Sociální pojištění hrazené zaměstnavatelem (24,8 %)	136 289 Kč
Zdravotní pojištění hrazené zaměstnavatelem (9%)	183 600 Kč
Celkové pojistné odvedené zaměstnavatelem	574 889 Kč
Základ daně - Superhrubá mzda	2 614 889 Kč
Základ daně zaokrouhlený	2 614 800 Kč
Daň z příjmů fyzických osob (15%)	392 220 Kč
Solidární daň (7% z částky přesahující 1 569 552 Kč)	32 931,36 Kč

Sleva na poplatníka	24 840 Kč
Daň po slevách	400 312 Kč

Výpočet čisté mzdy:

Hrubá mzda	2 040 000 Kč
Sociální pojištění hrazené zaměstnancem (6,5 %)	102 021 Kč
Zdravotní pojištění hrazené zaměstnancem (4,5 %)	91 800 Kč
Celkem pojistné hrazené zaměstnancem	193 821 Kč
Daň po slevách	400 312 Kč
Odvody celkem	594 133 Kč
Čistá mzda	1 445 867 Kč

Výpočet daně je v případě nadprůměrných příjmů o něco složitější, a to zejména kvůli tomu, že poplatník přesáhl maximální vyměřovací základ pro sociální pojištění, který je v roce 2019 stanoven na 1 569 552 Kč ročně. Z tohoto důvodu je poplatníkovi od ledna do června 2019 zahrnuto do základu daně 25 % (které odvede zaměstnavatel) z celé částky 1 020 000 Kč, tedy 255 000 Kč. Vzhledem k výši maximálního vyměřovacího základu pak může být do základu daně zahrnuta pouze částka do 1 569 552 Kč, tedy od července do konce roku se do základu daně přičte 24,8 % z částky 549 552 Kč, tedy 136 289 Kč. Na základě těchto údajů je stanovena superhrubá mzda a poté vypočtena daň. Jelikož poplatníkova hrubá mzda přesahuje částku 1 569 552 Kč, musí z částky přesahující tuto hranici odvést solidární daň ve výši 7 %. Základ daně pro stanovení solidární daně je tedy vypočten na částku 470 448 Kč, z níž 7 % činí 32 931,36 Kč. Následně jsou částky vypočtených daní sečteny a po odečtení základní slevy na poplatníka je stanovena výsledná daň.

Čistá mzda je vypočtena stejným způsobem jako v příkladu číslo 1, nicméně s tím rozdílem, že výše sociálního pojištění se sazbou 6,5 %, které je hrazeno zaměstnancem, je vypočteno z maximálního vyměřovacího základu, tedy 6,5 % z 1 569 552 Kč.

Modelový příklad č. 6

Pan Schmidt pracuje v Mnichově jako vrcholový manažer v prosperující společnosti. Za svou práci pobírá měsíční hrubou mzdu ve výši 19 000 EUR, tedy 228 000 EUR ročně. Pan Schmidt je svobodný a nemá žádné děti.

Postup výpočtu daně je stejný jako v minulých příkladech, je nutné začít se stanovením výše pojistného, které je však počítáno rozdílně kvůli překročení maximálního vyměřovacího základu.

Tabulka 14 - Výše pojistného německého poplatníka s nadprůměrnými příjmy⁹⁵

Druh pojištění	Sazba	Výše pojistného
Penzijní pojištění	9,3 %	7 477,2 EUR
Zdravotní pojištění	7,3 % + 0,55 %	4 274,4 EUR
Pojištění pro případ nezaměstnanosti	1,25 %	1005 EUR
Pojištění pro případ invalidity a stáří	1,525 % + 0,25 %	966,48 EUR

Výše příspěvků na sociální pojištění je vypočteno na základě maximálních vyměřovacích základů. V případě zdravotního pojištění a pojištění pro případ invalidity a stáří činí maximální vyměřovací základ 54 450 EUR ročně. Pro pojištění pro případ nezaměstnanosti a penzijní pojištění je maximální vyměřovací základ stanoven na částku 80 400 EUR. Na tyto částky jsou tedy aplikovány výše zmíněné sazby, dle kterých je vypočteno výše pojistného.

Výše zabezpečovacích paušálů je stanovena stejným způsobem, tedy 76 % z penzijního pojištění, což je 5 682,67 EUR. Při výpočtu paušálu na zdravotní pojištění se musí rovněž vycházet z maximálního vyměřovacího základu, zabezpečovací paušál pro zdravotní pojištění je tedy stanoven jako 7,55 % z 54 450 EUR, což při sečtení s pojištěním pro případ invalidity a stáří vyjde na částku 5 077,45 EUR, která je vyšší než 1 900 EUR, tudíž je pro stanovení zabezpečovacích paušálů použita částka 5 077,45 EUR. Po sečtení a zaokrouhlení nahoru je výše zabezpečovacích paušálů stanovena na 10 761 EUR.

⁹⁵ Vlastní výpočty

Výpočet daně

Hrubá mzda	228 000 EUR
Zabezpečovací paušály	10 761 EUR
Paušální výdaje na zaměstnance	1 000 EUR
Paušální částka na zvláštní výdaje	36 EUR
Odpočty celkem	11 797 EUR
Zdanitelný příjem	216 203 EUR
Daň z příjmů fyzických osob	82 024 EUR
Solidární daň (5,5 %)	4 511,32 EUR
Daň celkem	86 535,32 EUR

Výpočet čisté mzdy:

Hrubá mzda	228 000 EUR
Penzijní pojištění hrazené zaměstnancem	7 477,2 EUR
Zdravotní pojištění hrazené zaměstnancem	4 274,4 EUR
Pojištění pro případ nezaměstnanosti hrazené zaměstnancem	1005 EUR
Pojištění pro případ invalidity a stáří hrazené zaměstnancem	966,48 EUR
Pojištění celkem	13 723,08 EUR
Daň celkem	86 535,32 EUR
Odvody celkem	100 258,4 EUR
Čistá mzda	127 741,6 EUR

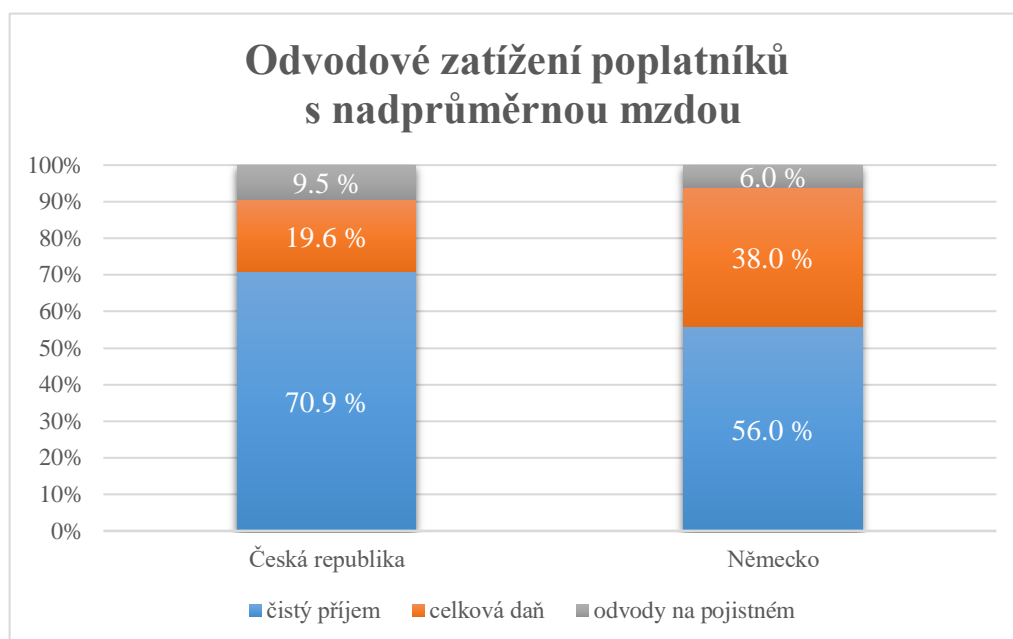
Postup stanovení daně je podobný jako v minulých příkladech s německými poplatníky. Zdanitelné příjmy jsou však kvůli své výši zařazeny do 4. kategorie zdanitelných příjmů

uvedených v tabulce 11, proto je pro výpočet daně použit vzorec $0,42 \times X - 8780,9$, kde proměnná "X" představuje celou zdanitelnou částku v EUR, tedy 216 203 EUR.

Čistá mzda je rovněž vypočtena stejným způsobem, nicméně je nutno brát v potaz maximální vyměřovací základy, viz tabulka 14.

Komparace zdanění poplatníků pobírajících nadprůměrnou mzdu

Komparace daných poplatníků je provedena na základě vyobrazení odvodového zatížení na následujícím grafu.

Graf 3 - Odvodové zatížení poplatníků s nadprůměrnou mzdou⁹⁶

Z dat uvedených v grafu lze vyčíst, že český poplatník pobírající velice vysoké příjmy odvede státu méně peněz než německý poplatník. Procentuální výše odvodů na pojistném se razantně změnila, a to především německému poplatníkovi, důvodem je to, že je výše odvodů vypočtena z maximálních ročních vyměřovacích základů. Pokud však porovnáme výše vyměřovacích základů v obou zemích, v Německu jsou stropy stanoveny velice nízko a je jednodušší na ně dosáhnout dokonce i s poměrně průměrnými příjmy pohybujícími se okolo 5 000 EUR měsíčně. Dalším důvodem, proč německý poplatník odvádí takto nízké procento z příjmů na odvodech na pojistném je ten, že je v Německu stanoven maximální vyměřovací základ jak pro sociální pojištění, tak pro zdravotní pojištění. V České republice je stanoven maximální vyměřovací základ pouze pro sociální

⁹⁶ Vlastní výpočty

pojištění. V České republice existoval maximální vyměřovací základ i pro zdravotní pojištění, nicméně byl zrušen v roce 2012.⁹⁷

Propast mezi čistými příjmy českého a německého poplatníka spočívá zejména v celkové odvedené dani, která je pro německého poplatníka dvojnásobná, a to především kvůli progresivnímu zdanění v Německu. Důležitou roli hraje rovněž solidární daň, která u českého poplatníka činí 1,61 % z hrubé mzdy, zatímco u německého poplatníka činí 1,97 % z hrubé mzdy.

3.2 Vliv společného zdanění manželů na daňové zatížení poplatníků

Tato pasáž analytické části se zabývá vlivem společného zdanění manželů na daňové zatížení poplatníků, kde se příklady zabývají zdaněním rodin se dvěma dětmi. V předchozí části jsou provedeny výpočty a komparace zejména kvůli zjištění, zda se s růstem příjmů mění daňové zatížení poplatníků. Nicméně, tato část se zabývá daňovým zatížením v případě společného zdanění manželů, tudíž není nutné tuto skutečnost představovat na 3 různých mzdách, proto je pro tyto účely použita pouze průměrná mzda. Komparace probíhá na základě součtu daní obou manželů, a to kvůli důvěryhodnosti komparace, pro české poplatníky je tedy stanoven jakýsi ekvivalent společného zdanění manželů. Pro oba manžele je stanovena totožná hrubá mzda, a to kvůli možnosti zařazení obou německých poplatníků do 4. daňové třídy, ale také kvůli lepší přehlednosti ve výpočtech.

Modelový příklad č. 7

Pan Svoboda pracuje v Brně jako finanční analytik a za svou práci pobírá měsíční hrubou mzdu ve výši 34 000 Kč, ročně tedy pobírá mzdu ve výši 408 000 Kč. Pan Svoboda žije s manželkou a dvěma dětmi ve společné domácnosti. Obě děti studují na základní škole. Manželka pracuje jako účetní a pobírá hrubou mzdu ve výši 34 000 Kč měsíčně.

⁹⁷ Finance. *Výpočet mzdy - překročení maximálního vyměřovacího základu*. [online]. [cit. 12.05.2020]. Dostupné z: <https://www.finance.cz/dane-a-mzda/mzda/vypocet-mzdy-a-zalohy-na-dan/prekroceni-maximalniho-vymerovaciho-zakladu/>

Výpočet daně	manžel	manželka
Hrubá mzda	408 000 Kč	408 000 Kč
Sociální pojištění hrazené zaměstnavatelem (25 %)	51 000 Kč	51 000 Kč
Sociální pojištění hrazené zaměstnavatelem (24,8 %)	50 592 Kč	50 592 Kč
Zdravotní pojištění hrazené zaměstnavatelem (9%)	36 720 Kč	36 720 Kč
Celkové pojistné odvedené zaměstnavatelem	138 312 Kč	138 312 Kč
Superhrubá mzda	546 312 Kč	546 312 Kč
Základ daně zaokrouhlený	546 300 Kč	546 300 Kč
Daň z příjmů fyzických osob (15%)	81 945 Kč	81 945 Kč
Sleva na poplatníka	24 840 Kč	24 840 Kč
Daňové zvýhodnění na 1. dítě	15 204 Kč	-
Daňové zvýhodnění na 2. dítě	19 404 Kč	-
Daň po slevách	22 497 Kč	57 105 Kč
Součet daní		79602 Kč

Výpočet čisté mzdy:	manžel	manželka
Hrubá mzda	408 000 Kč	408 000 Kč
Sociální pojištění hrazené zaměstnancem (6,5 %)	26 520 Kč	26 520 Kč
Zdravotní pojištění hrazené zaměstnancem (4,5 %)	18 360 Kč	18 360 Kč
Celkem pojistné hrazené zaměstnancem	44 880 Kč	44 880 Kč
Daň po slevách	22 497 Kč	57 105 Kč
Odvody celkem	67 377 Kč	101 985 Kč
Čistá mzda	340 623 Kč	306 015 Kč
Součet čistých mezd		646 638 Kč

Výpočet daně probíhá stejným způsobem jako u ostatních příkladů týkajících se českého poplatníka. Rozdíl spočívá pouze v tom, že jsou ze stanovené daně pana Svobody odečteny kromě základní slevy na poplatníka také daňové zvýhodnění na děti ve výši 15 203 Kč za první dítě a 19 404 Kč za druhé dítě. Daňové zvýhodnění na děti si může uplatnit pouze jeden z manželů, v tomto případě pan Svoboda, z tohoto důvodu si manželka nemůže daňové zvýhodnění na děti odečíst, a proto odvádí vyšší daň než manžel. Při stanovení čisté mzdy se postup nemění.

Modelový příklad č. 8

Pan Bauer pracuje v Mnichově jako ekonom, za tuto práci pobírá měsíční hrubou mzdu ve výši 3 800 EUR. Ročně jeho hrubá mzda činí 45 600 EUR. Pan Bauer má manželku a dvě děti, které studují na základní škole. Manželka pobírá měsíční hrubou mzdu rovněž ve výši 3 800 EUR.

Postup výpočtu daně je totožný s modelovým příkladem číslo 4, tudíž je nutné začít se stanovením výše pojistného.

Tabulka 15 - Výše pojistného německého poplatníka s rodinou⁹⁸

Druh pojištění	Sazba	Výše pojistného
Penzijní pojištění	9,3 %	4 240,8 EUR
Zdravotní pojištění	7,3 % + 0,55 %	3 579,6 EUR
Pojištění pro případ nezaměstnanosti	1,25%	570 EUR
Pojištění pro případ invalidity a stáří	1,525%	695,4 EUR

Zabezpečovací paušály z penzijního pojištění jsou vypočteny jako 76 % z výše pojistného, tedy 3 223 EUR. Dále jsou na výběr 2 postupy, jak získat vyšší hodnotu zabezpečovacích paušálů. Součet 7,55 % z hrubé mzdy jako paušál na zdravotní pojištění a pojištění pro případ invalidity a stáří dosahuje dohromady výše 4 138,2 EUR, což je při porovnání samozřejmě vyšší hodnota než maximální hodnota 1 900 EUR, resp. 3 000 EUR v případě společného zdanění manželů, na kterou je možno dosáhnout druhým způsobem. Výše zabezpečovacích paušálů je po sečtení stanovena na 7 362 EUR.

⁹⁸ Vlastní výpočty

Výpočet daně

Hrubá mzda	91 200 EUR
Zabezpečovací paušály	14 724 EUR
Paušální výdaje na zaměstnance	2 000 EUR
Paušální částka na zvláštní výdaje	72 EUR
Odpočty celkem	16 796 EUR
Zdanitelný příjem	37 202 EUR
Daň z příjmů fyzických osob	7 604 EUR
Dvojnásobek daně z příjmů fyzických osob	15 208 EUR
Nezdanitelné částky na děti	15 240 EUR
Základ daně pro stanovení solidární daně	0 EUR
Solidární daň (5,5 %)	0 EUR
Daň celkem	15 208 EUR

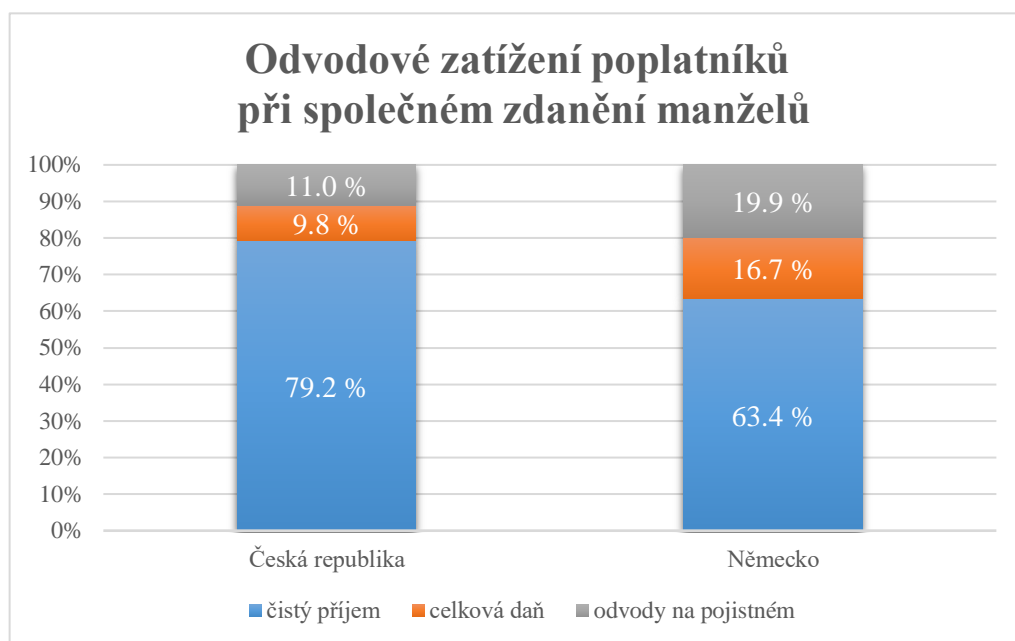
Výpočet čisté mzdy:

Hrubá mzda	91 200 EUR
Penzijní pojištění hrazené manželi	8 481,6 EUR
Zdravotní pojištění hrazené manželi	7 159,2 EUR
Pojištění pro případ nezaměstnanosti hrazené manželi	1 140 EUR
Pojištění pro případ invalidity a stáří hrazené manželi	1 390,8 EUR
Pojištění celkem	18 171,6 EUR
Daň celkem	15 208 EUR
Odvody celkem	33 379,6 EUR

Manželé mají oba stejnou výši hrubé mzdy, tím pádem se zařadí do 4. daňové třídy. Pro účel stanovení daně jsou v případě společného zdanění manželů příjmy manželů sečteny, hrubá mzda je tedy 91 200 EUR, zabezpečovací paušály jsou stanoveny stejným způsobem a poté vynásobeny dvěma. Paušální výdaje na zaměstnance a paušální částka na zvláštní výdaje se také zdvojnásobuje. Tímto způsobem je stanoven zdanitelný příjem ve výši 74 404 EUR, který se po vydělení dvěma rovná 37 202 EUR. Tento zdanitelný příjem spadá do 3. kategorie zdanitelných příjmů a po použití relevantního vzorce $(216,16 \times Z + 2397) \times Z + 965,58$ je daň stanovena na částku 7 604 EUR. Poté je tato daň zdvojnásobena, a tím je vypočtena daň pro společné zdanění manželů ve výši 15 208 EUR. V této fázi je od daně odečten příspěvek na děti, který činí po zdvojnásobení 15 240 EUR. Základem daně pro stanovení solidární daně je tedy 0 EUR, tudíž se solidární příspěvek nehradí. Čistá mzda je stanovena stejným způsobem jako v minulých příkladech, pojistné odvedeno manželi je však zdvojnásobeno.

Komparace vlivu společného zdanění manželů

V této podkapitole jsou srovnány výsledky poplatníků, a to pomocí grafického vyobrazení odvodového zatížení.

Graf 4 - Odvodové zatížení poplatníků při společném zdanění manželů⁹⁹

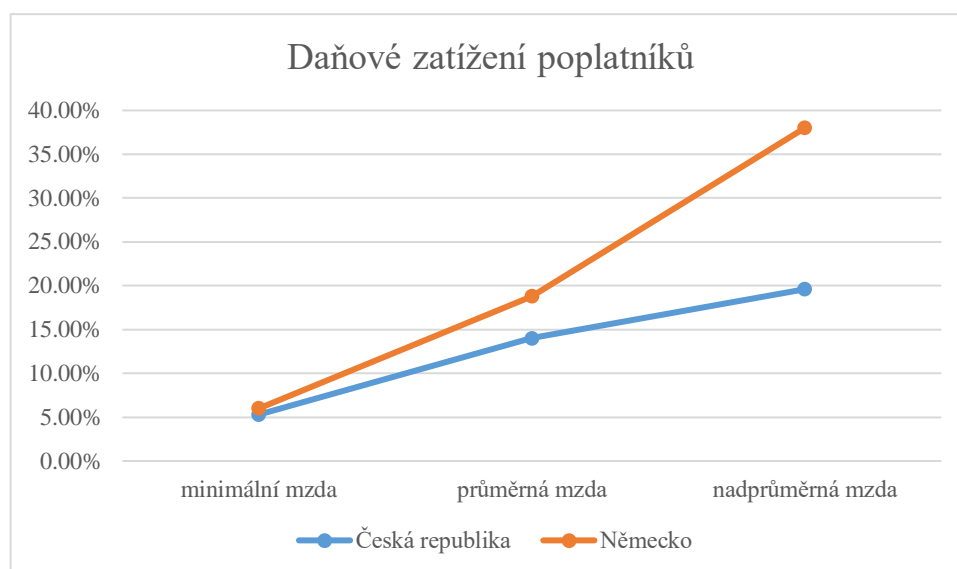
⁹⁹ Vlastní výpočty

Na základě dat v grafu lze vidět, že rodina s průměrnými příjmy a dvěma dětmi si v České republice procentuálně vydělá více peněz. Zásadním rozdílem je to, že pouze jeden z manželů si může odečíst daňové zvýhodnění na děti, nicméně z již vypočtené daně, zatímco v Německu si mohou odečíst příspěvek na děti oba manželé, ale pouze ze základu daně vztahujícímu se ke stanovení solidární daně. Výše odvodů je podobná jako u svobodných poplatníků, jediným rozdílem je to, že jelikož mají němečtí poplatníci děti, nemusí odvádět dodatečných 0,25 % za pojištění pro případ invalidity a stáří. Z důvodu stejné výše příjmů obou manželů jsou oba němečtí poplatníci zařazeni do 4. daňové třídy, ve které nejsou kromě možnosti uplatnění odpočtu na děti žádné jiné výhody oproti 1. daňové třídě, tudíž společné zdanění manželů v tomto případě poplatníky příliš nezvýhodňuje.

3.3 Komparace a zhodnocení výpočtů

Tato část je zaměřena na porovnání procentuální výše odvodového zatížení a zatížení čisté mzdy v závislosti na výši růstu hrubé mzdy. Komparace probíhá pomocí jednotlivých grafů, které spolehlivě zobrazují výsledek.

Na následujícím grafu je zobrazena výše daňového zatížení u jednotlivých mezd.

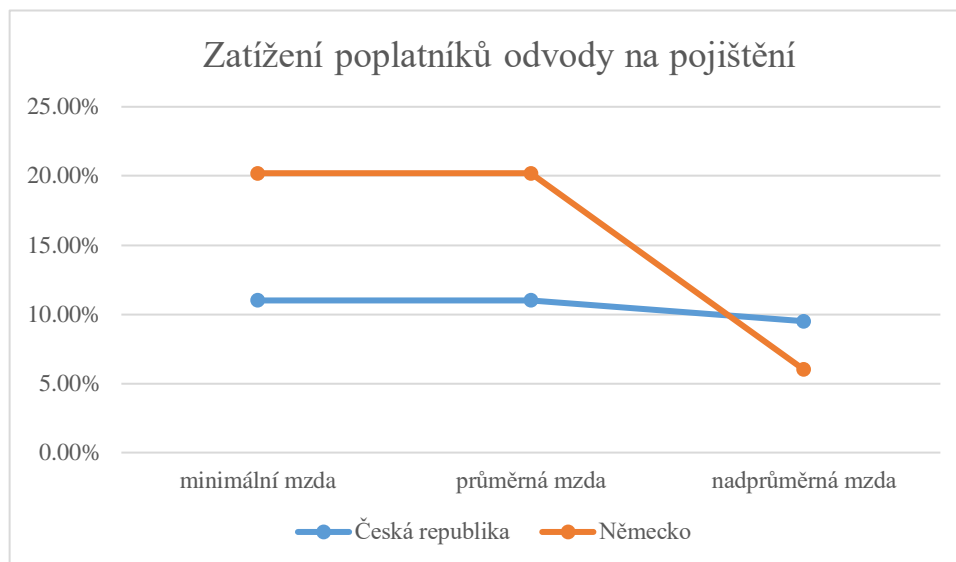
Graf 5 - Daňové zatížení poplatníků¹⁰⁰

Z grafu lze vyčíst, že při nízkých příjmech jsou výše daně na podobné úrovni, nicméně s rostoucí mzdou se německá daň z příjmů fyzických osob zvyšuje a při nadprůměrných

¹⁰⁰ Vlastní výpočty

příjmech se dokonce dostává na téměř dvojnásobnou hodnotu. Za vysoký nárůst odváděné daně může v Německu především progresivní zdanění, kdy s růstem příjmů roste taktéž sazba daně.

Další graf se zabývá procentuálním zastoupením odvodů pojistného v závislosti na výši hrubé mzdy.

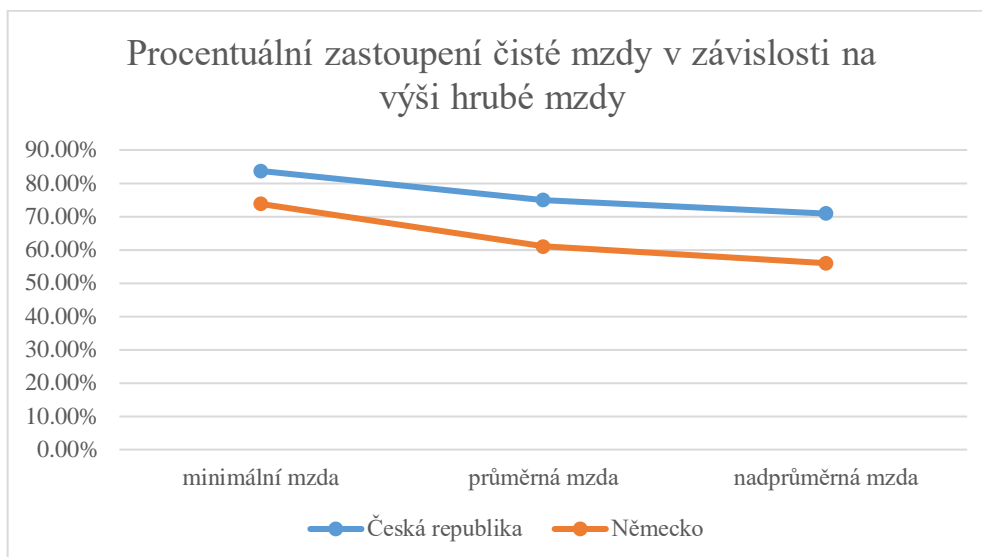

Graf 6 - Zatížení poplatníků odvody na pojištění¹⁰¹

Tento graf znázorňuje existenci stabilních sazeb pro stanovení všech druhů pojištění. Výrazný pokles v sazbách u obou zemí nastává ve chvíli, kdy hrubá mzda překročí maximální vyměřovací základy. V Německu je pokles strmější, jelikož je stanoven maximální vyměřovací základ pro všechny druhy pojištění, zatímco v České republice je stanoven pouze pro sociální pojištění. Dalším důvodem strmého poklesu je, že na dosažení maximálního vyměřovacího základu stačí v Německu pouze 54 450 EUR, resp. 80 400 EUR v závislosti na druhu pojištění. V porovnání s průměrnou mzdou postačí poplatníkovi v Německu mít 1,2, resp. 1,78 násobek průměrné mzdy. Český poplatník by nicméně potřeboval alespoň 3,83 násobek průměrné mzdy, aby dosáhl na maximální vyměřovací základ pro sociální pojištění ve výši 1 569 552 Kč.

Následující graf znázorňuje, kolik % z hrubé mzdy si člověk v určitém státě vydělá, tedy obdrží jako čistou mzdu.

¹⁰¹ Vlastní výpočty

Graf 7 - Procentuální zastoupení čisté mzdy v závislosti na výši hrubé mzdy¹⁰²

Poplatník pracující v České republice ze své hrubé mzdy obdrží procentuálně více peněz než německý poplatník, to je zřejmé již z údajů z předešlých grafů. Z tohoto grafu vyplývá, že německý poplatník již při minimální mzdě odvede na pojistném a dani více, tím pádem obdrží nižší procento z hrubé mzdy. Zajímavé však je, že poté se při zvyšování hrubých příjmů propast mezi oběma zeměmi příliš neprohlubuje a procentuální zastoupení čisté mzdy na hrubé mzdě klesá směrem dolů podobným tempem v obou státech. Této situace je dosaženo především kvůli velkým rozdílům mezi komparovanými zeměmi, co se maximálních vyměřovacích základů pro platbu pojistného týče. Podrobněji je tato situace popsána výše.

¹⁰² Vlastní výpočty

4 VLASTNÍ NÁVRHY ŘEŠENÍ

Tato část se zabývá především komparací obou států na základě získaných teoretických a praktických vědomostí, které byly popsány v předcházejících kapitolách. Cílem je stanovení návrhů na optimalizaci daňových systémů u obou daňových systémů, ale také navrnutí změn ve zdanění fyzických osob.

Na základě informací z předešlých kapitol lze posoudit, že se ve smyslu zdanění fyzických osob komparované státy liší několika způsoby. Zásadním rozdílem je aplikace progresivní sazby v Německu, která s sebou přináší větší daňové zatížení německých poplatníků. Tento způsob zdanění se vyznačuje vysokou mírou solidarity poplatníků s vyššími příjmy k jedincům s nižšími příjmy. V České republice je tato solidarita rovněž částečně zohledněna, a to prostřednictvím solidární daně. Solidární daň však v porovnání s progresivním zdaněním nehraje příliš velkou roli a dotkne se jen jedinců s opravdu vysokými příjmy.

Solidární daň v České republice tedy plní alespoň částečně funkci progresivního zdanění, z tohoto důvodu si autor myslí, že v Německu je aplikace progresivního zdanění dostačující a solidární daň proto nemá žádný smysl, už vůbec ne za současné situace, kdy ji platí téměř každý poplatník. V případě, že by byla solidární daň potřeba, autor by navrhoval zakomponovat ji pro zjednodušení rovnou do vzorců pro stanovení daně.

Rozdílem je rovněž výpočet daně, kdy v České republice je základ daně stanoven určením superhrubé mzdy, od které se odečtou nezdanitelné položky, tudíž český poplatník většinou odvádí daň z částky vyšší než je hrubý příjem. Na druhé straně v Německu je základ daně stanoven odečtením nezdanitelných částek od hrubé mzdy, proto se pak daň stanovuje z příjmů nižších, než je hrubý příjem. Německý systém se v tomto směru jeví jako výhodnější a jednodušší na vypočtení. Problém však nastává při samotném výpočtu daně, kdy je v Německu pro správný výpočet potřeba znát několik složitých vzorců, pásma pro zdanitelné příjmy, ale také daňové třídy poplatníka, kdežto v České republice postačí znalost 15% sazby pro výpočet daně z příjmů fyzických osob.

Velkou výhodou jsou slevy na dani a daňová zvýhodnění, kterými si může český poplatník snížit již vypočtenou daň. Tyto slevy jsou pro každého poplatníka ve stejné výši, proto jsou spravedlivé a pomohou stejnou mírou jak poplatníkům s nižšími příjmy, tak poplatníkům s vyššími příjmy. V Německu podobné slevy na dani zcela chybí, resp. jsou zařazeny do nezdanitelných položek, tudíž jsou méně výhodné než slevy na dani.

Příkladem je daňové zvýhodnění na děti, které snižuje daňové zatížení českých poplatníků opravdu významným způsobem, při nižších příjmech pak může znamenat dokonce daňový bonus. Německý poplatník si jako nezdanitelné částky na děti může odečíst vcelku vysoké částky, nicméně to postrádá význam, pokud se tyto nezdanitelné částky vztahují pouze na určení základu daně pro stanovení solidární daně. Doporučením je tedy možnost odečtu nezdanitelných částek na děti ze základu daně pro stanovení celkové daně.

Jistou formu slevy na dani, konkrétně podobu základní slevy na poplatníka, německý daňový systém aplikuje v případě příjmů do výše 9 168 EUR, které jsou osvobozeny od daně.

Co se týče nezdanitelných položek, obě země nabízejí velké množství položek, které pomáhají k optimalizaci daně, tudíž je složité veškeré z nich porovnat a říct, který stát nabízí výhodnější nezdanitelné položky. Německo nabízí každému zaměstnanci paušální nezdanitelnou částku ve výši 1000 EUR, zaměstnanci jsou tímto tedy výrazně zvýhodněni oproti zaměstnancům v České republice. V České republice jsou paušálními výdaji zvýhodnění především podnikatelé, z tohoto důvodu by zavedení určitých paušálních částek pro zaměstnance po vzoru Německa bylo spravedlivé.

Když už padlo slovo o paušálních výdajích, čeští podnikatelé jsou proti těm německým ve výrazné výhodě. Pro podnikatele jsou v České republice 2 možnosti, buď si uplatňovat reálné výdaje, nebo si uplatnit paušální výdaje, které jsou ve výši od 40 – 80 % podle typu podnikání. V Německu si podnikatelé nemohou uplatnit žádné paušální výdaje, nýbrž pouze výdaje reálné, logicky jim tedy odpadá i možnost uplatnění paušálních výdajů na zaměstnance ve výši 1 000 EUR. Určitým ekvivalentem paušálních výdajů je osvobození příjmů ze zemědělství do výše 900 EUR. Platí taky, že pokud němečtí podnikatelé nejsou součástí sociálního zabezpečení, nemohou si rovněž ze základu daně odečíst ani zabezpečovací paušály. Doporučením je tedy zavedení paušálních výdajů také pro německé podnikatele, zároveň však autor považuje výše paušálních výdajů v České republice za příliš vysoké a nespravedlivé vůči zaměstnancům, proto by doporučoval snížení jejich procentuální výše.

Výše sazby pro stanovení pojistného již byla probírána a porovnávána v příkladové části, nicméně za zmínku stojí výše sazby pro stanovení pojistného odváděného zaměstnavatelem. Zaměstnavatelé v Německu odvádějí na pojištění stejnou částku jako jejich zaměstnanec, tedy okolo 20 %. Jsou tedy ve výhodě oproti zaměstnavatelům v České republice, kteří za zaměstnance odvádějí 34 %, resp. 33,8 %. Na druhou stranu,

v České republice jsou v souvislosti s vyšší sazeb zvýhodnění zaměstnanci, jelikož dohromady na pojištění odvádí 11 %, zatímco zaměstnanec v Německu odvádí na pojistném okolo 20 %. Autor v tomto případě považuje německý systém za spravedlivější, a proto doporučuje v České republice snížit sazbu pro zaměstnavatele a zároveň zvýšit sazbu pro zaměstnance. Za těchto podmínek by ani nebyla potřeba pro změnu důchodového systému, který je na výši pojistného závislý. Problémem je rovněž několikrát zmiňovaná výše maximálního vyměřovacího základu v České republice. V Německu je podle autorova názoru lidštěji nastavená její výše, takže na ní může dosáhnout i poplatník s vcelku průměrnými příjmy, tudíž není nucen platit vysoké pojistné jen kvůli nadprůměrným příjmům. Doporučením je tedy snížení maximálního vyměřovacího základu pro sociální pojištění v České republice, zároveň je autor pro znovuzavedení maximálního vyměřovacího základu pro zdravotní pojištění.

V obou daňových systémech je možnost optimalizovat daň vstupem do manželství. Ačkoli to tak v případě výše vypočteného příkladu příliš nevypadá, společné zdanění manželů se v Německu vyplatí, především tedy kombinací 3. a 5. daňové třídy, kdy bohatší partner přebírá od manžela veškeré možné odpočty kromě nezdanitelné částky pro zaměstnance ve výši 1 000 EUR. V České republice je manželství pro optimalizaci daně rovněž výhodné, nicméně to lze pouze skrz slevu na manžela, a to pouze v případě, kdy manželův roční příjem nepřesáhne výši 68 000 Kč. Pokud tedy pracují oba manželé na plný úvazek, tato sleva postrádá smysl, z tohoto důvodu autor považuje za výhodnější společné zdanění manželů, a proto doporučuje jeho zavedení v České republice.

V případě, že by se manželství rozpadlo, by bylo vhodnou pomocí zavést v České republice po vzoru Německa výhodu pro rodiče samoživitele, a to ve formě odečitatelné položky či slevy na dani.

5 ZÁVĚR

Cílem této bakalářské práce bylo srovnání zdaňování fyzických osob v České republice a Německu. K tomuto cíli byly stanoveny dílčí cíle, které vedly k pochopení a ucelení poznatků. Stěžejní část práce byla zaměřena především na zdanění zaměstnanců v obou daňových systémech. Pro splnění stanovených cílů bylo postupně použito několik metod, hlavním přínosem však bylo přenesení teoretických znalostí do příkladů v praktické části. Z tohoto důvodu autor za využití odborných pojmů a znalostí daňové problematiky obou států výsledky příkladů spolehlivě porovnal a následně na základě těchto výsledků vytyčil doporučení pro změny v daňových systémech obou států, čímž splnil cíl práce.

V první části práce, tedy té teoretické, byly nejdříve definovány základní daňové pojmy, které čtenáře provázely po celou dobu a byly tedy stěžejní pro správné pochopení zdaňování fyzických osob v obou státech. Poté byly postupně popsány daňové legislativy související se zdaňováním fyzických osob, a to v obou státech ve stejném pořadí, aby byly informace co nejvíce pochopitelné a srovnatelné. Při zkoumání daňové legislativy obou zemí autor narazil na několik rozdílů v jejich interpretaci, přičemž německý zákon o dani z příjmů mu z hlediska paragrafů připadal v mnoha ohledech méně srozumitelný a hůře interpretovaný než český zákon o dani z příjmů.

Poté, co došlo k popisu veškerých důležitých informací a pojmů, přešel autor k analytické části, kde využil dosažených znalostí a na modelových příkladech vypočítal a porovnal zdanění fyzických osob v obou státech, přičemž se zaměřil zejména na rozdílnou výši odvodů při růstu příjmů poplatníků, ale taktéž na aplikaci společného zdanění manželů. Do příkladů byly rovněž zakomponovány různé typy daňových odpočtů, slev na dani či nezdanitelných položek, jejichž funkce a metoda výpočtu byla v rámci příkladu náležitě popsána. Konec analytické části se věnoval grafické komparaci a zhodnocení výsledků.

Další část se zabývala komparací určitých položek, které fungují v obou státech, nýbrž odlišnými způsoby a možnostmi, jak díky těmto položkám optimalizovat daň. Rovněž byly navrženy změny, které by mohly pomoci poplatníkům v obou zemích, a doporučení, zda by bylo vhodné tyto změny implementovat do českého či německého daňového systému.

Z výsledků práce plyne, že německý poplatník odvede na dani i odvodech mnohem více, a to zejména z důvodu progresivního zdanění. Český poplatník má více možností, jak daň optimalizovat, především díky slevám na dani, ale také kvůli větší škále nezdanitelných

položek. V Německu mají naopak navrch rodiny, které mají mnoho možností, jak daň optimalizovat za využití společného zdanění manželů. Výpočet daně, ale i orientace v daňových třídách, přehled v zákonech apod., je v Německu o úroveň složitější než v České republice, a proto pro správnou optimalizaci autor doporučuje zvážit služeb daňového poradce. Na základě těchto poznatků autor považuje Českou republiku jako lepší zemi pro zdaňování příjmů fyzických osob.

SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ

Literární zdroje

- (1) BONĚK, Václav. *Lexikon - Daňové pojmy*. Ostrava: Sagit, 2001. ISBN 80-7208-265-5.
- (2) DUŠEK, Jiří. *Daně z příjmů 2017: přehledy, daňové a účetní tabulky*. 12. vydání. Praha: Grada, 2017. ISBN 978-80-271-0421-5.
- (3) HNÁTEK, Miloslav. *Zcela legální daňové triky 2018*. 2. rozšířené vydání. Praha: ESAP, 2018. ISBN 978-80-905899-6-4.
- (4) KUBÁTOVÁ, Květa. *Daňová teorie a politika*. 5. aktualizované vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2010. ISBN 978-80-7357-574-8.
- (5) NERUDOVÁ, Danuše. *Daňová politika v Evropské unii*. Praha: Wolters Kluwer, 2017. ISBN 978-80-7552-682-3.
- (6) NERUDOVÁ, Danuše. *Harmonizace daňových systémů zemí Evropské unie*. 4. aktualiz. a dopl. vyd. Praha: Wolters Kluwer, 2014. ISBN 978-80-7478-626-6.
- (7) SOJKA, Vlastimil. *Mezinárodní zdanění příjmů. Smlouvy o zamezení dvojího zdanění a zákon o daních z příjmů*. 3. vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2013. ISBN 978-80-7478-035-6.
- (8) SYNEK, Miloslav. *Jak psát bakalářské, diplomové, doktorské a jiné písemné práce*. Praha: Oeconomica, 2006. ISBN 80-245-1052-9.
- (9) ŠIROKÝ, Jan. *Základy daňové teorie s praktickými příklady*. Praha: Wolters Kluwer, 2015. ISBN 978-80-7478-785-0.
- (10) ŠIROKÝ, Jan. *Daně v Evropské unii*. 7. aktualizované a přepracované vydání. Praha: Leges, 2018. ISBN 978-80-7502-274-5.
- (11) VANČUROVÁ, Alena a Lenka LÁCHOVÁ. *Daňový systém ČR 2018*. 14. aktualizované vydání. Praha: 1. VOX a.s., 2018. ISBN 978-80-87480-63-2.
- (12) VANČUROVÁ, Alena. *Zdanění osobních příjmů*. 2. vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2017, ISBN 978-80-7552-926-8.

Internetové zdroje

- (13) Aok Bayern. *Versicherte profitieren von neuen Vorsorgeleistungen*. [online]. [cit. 12.05.2020]. Dostupné z: <https://www.aok.de/pk/bayern/inhalt/zusatzbeitrag-bleibt-stabil/>
- (14) Bedeutungonline. *Mindestlohn 2019: Brutto und Netto. Gehalt (Bedeutung)*. [online]. [cit. 12.05.2020]. Dostupné z: <https://www.bedeutungonline.de/mindestlohn-2019-brutto-und-netto-gehalt-bedeutung/>
- (15) Bundesministerium der Finanzen. *Einkommen- und Lohnsteuer*. [online]. [cit. 12.04.2020]. Dostupné z: https://www.bundesfinanzministerium.de/Content/DE/Downloads/Broschueren_Bestellservice/2017-12-12-Einkommen_Lohnsteuer_lang.pdf?__blob=publicationFile&v=4
- (16) Český statistický úřad. *Průměrné mzdy - 4. čtvrtletí 2019*. [online]. [cit. 12.05.2020]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/czso/cri/prumerne-mzdy-4-ctvrtleti-2019>
- (17) Dauc. *Přehled nejdůležitějších údajů a změn od 1. 1. 2019 pro daňové poradce, ekonomy a mzdové účetní*. [online]. [cit. 12.04.2020]. Dostupné z: <https://www.dauc.cz/dokument/?modul=li&cislo=257365>
- (18) Deutsche Bischofskonferenz. *Kirchensteuer*. [online]. [cit. 12.05.2020]. Dostupné z: <https://www.dbk.de/themen/kirche-und-geld/kirchensteuer/>
- (19) Eures-TriRegio. *Informace pro přeshraniční pracovníky*. [online]. [cit. 12.05.2020]. Dostupné z: https://www.eures-triregio.eu/files/inhaltsgrafiken/downloads/Informationen%20fuer%20Grenzgaenger/Soziale%20Sicherheit_cs_2019.pdf
- (20) Finance. *Formulář k dani z příjmů fyzických osob za rok 2019*. [online]. [cit. 12.04.2020]. Dostupné z: <https://www.finance.cz/dane-a-mzda/danove-formulare/dan-z-prijmu-fo/>
- (21) Finance. *Karenční doba se u nemocenské ruší. Co se ještě mění?*. [online]. [cit. 12.04.2020]. Dostupné z: <https://www.finance.cz/523587-nemocenska-zruseni-karencni-doby/>

- (22) Finance. *Výpočet mzdy – překročení maximálního vyměřovacího základu*. [online]. [cit. 12.05.2020]. Dostupné z: <https://www.finance.cz/dane-a-mzda/mzda/vypocet-mzdy-a-zalohy-na-dan/prekroceni-maximalniho-vymerovaciho-zakladu/>
- (23) Finanční správa. *Lhůty pro podání daňového přiznání*. [online]. [cit. 12.04.2020]. Dostupné z: <https://www.financnisprava.cz/cs/dane/dane/dan-z-prijmu/fyzicke-osoby-poplatnik/obecne-informace#3lhuty>
- (24) Finanční správa. *Kapitálové příjmy*. [online]. [cit. 12.04.2020]. Dostupné z: <https://www.financnisprava.cz/cs/dane/dane/dan-z-prijmu/fyzicke-osoby-poplatnik/kapitalove-prijmy>
- (25) Finanztip. *Am 31. Juli endet die Frist für die Steuererklärung*. [online]. [cit. 12.05.2020]. Dostupné z: <https://www.finanztip.de/steuererklaerung/steuererklaerung-frist/>
- (26) Firma. *Einkünfte aus selbständiger Arbeit: Ihre Freibeträge*. [online]. [cit. 12.04.2020]. Dostupné z: <https://www.firma.de/rechnungswesen/einkuenfte-aus-selbstaendiger-arbeit-ihre-freibetraege/>
- (27) Lohnsteuerkompakt. *Wer muss den Zuschlag zur Pflegeversicherung für Kinderlose zahlen?* [online]. [cit. 12.05.2020]. Dostupné z: https://www.lohnsteuerkompakt.de/fag/0/624/wer_muss_den_zuschlag_zur_pflegeversicherung_fuer_kinderlose_zahlen
- (28) Ministerstvo práce a sociálních věcí. *Přehled o vývoji částek minimální mzdy*. [online]. [cit. 12.05.2020]. Dostupné z: <https://www.mpsv.cz/prehled-o-vyvoji-castek-minimalni-mzdy>
- (29) Ministerstvo práce a sociálních věcí. *Sociální pojištění*. [online]. [cit. 12.04.2020]. Dostupné z: <https://www.mpsv.cz/socialni-pojisteni>
- (30) Statista. *Statistiken zum Durchschnittsgehalt in Deutschland*. [online]. [cit. 12.05.2020]. Dostupné z: <https://de.statista.com/themen/293/durchschnittseinkommen/>
- (31) Steuerklassen. *Krankenversicherung: Wie hoch ist der Arbeitgeberanteil?*. [online]. [cit. 12.05.2020]. Dostupné z: <https://www.steuerklassen.com/versicherungen/krankenversicherung/arbeitgeberanteil/>
- (32) Steuerklassen. *Steuerklasse 3*. [online]. [cit. 12.05.2020]. Dostupné z: <https://www.steuerklassen.com/steuerklasse-3/>

- (33) Steuerklassen. *Steuerklasse 5*. [online]. [cit. 12.05.2020]. Dostupné z:
<https://www.steuerklassen.com/steuerklasse-5/>
- (34) Steuerklassen. *Steuerklasse 6*. [online]. [cit. 12.05.2020]. Dostupné z:
<https://www.steuerklassen.com/steuerklasse-6/>
- (35) Steuern. *Die elektronische Lohnsteuerkarte*. [online]. [cit. 12.05.2020]. Dostupné z:
<https://www.steuern.de/elektronische-lohnsteuerkarte.html>

Legislativní předpisy

- (36) Einkommensteuergesetz (*Zákon o dani z příjmů fyzických osob*), BGBl. I S. 3366, ve znění pozdějších předpisů.
- (37) Solidaritätzuschlaggesetz (*Zákon o solidárním příplatku*) BGBl. I S. 4130, ve znění pozdějších předpisů.
- (38) Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů.

SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK A SYMBOLŮ

Tzn. – to znamená

Resp. – respektive

Atd. – a tak dále

s.r.o. – společnost s ručením omezeným

k.s. – komanditní společnost

v.o.s. – veřejná obchodní společnost

DPH – daň z přidané hodnoty

Odst. – odstavec

Písm. – písmeno

Max. – maximální

Min. – minimální

OSVČ – osoba samostatně výdělečně činná

Popř. – popřípadě

ZDP – zákon o dani z příjmů

EStG – Einkommensteuergesetz

Apod. – a podobně

SRN – Spolková republika Německo

SEZNAM TABULEK

Tabulka 1 - Paušální výdaje.....	24
Tabulka 2 - Schéma dílčích základů daně	29
Tabulka 3 - Daňové zvýhodnění na dítě	32
Tabulka 4 - Hranice pro aplikaci solidární daně	33
Tabulka 5 - Přehled sazeb pojistného na sociální a zdravotní pojištění	33
Tabulka 6 - Výpočet daně z příjmů fyzických osob	34
Tabulka 7 - Schéma pro stanovení základu daně.....	41
Tabulka 8 - Sazba a výše daně z příjmů fyzických osob v SRN	44
Tabulka 9 - Sazba a výše daně z příjmů fyzických osob při společném zdanění manželů v SRN	44
Tabulka 10 - Přehled sazeb sociálního zabezpečení	46
Tabulka 11 - Výpočet daně z příjmů fyzických osob v Německu SRN	47
Tabulka 12 - Výše pojistného německého poplatníka s minimálními příjmy	53
Tabulka 13 - Výše pojistného německého poplatníka s průměrnými příjmy	58
Tabulka 14 - Výše pojistného německého poplatníka s nadprůměrnými příjmy	63
Tabulka 15 - Výše pojistného německého poplatníka s rodinou	68

SEZNAM GRAFŮ

Graf 1 - Odvodové zatížení poplatníků s minimální mzdou	56
Graf 2 - Odvodové zatížení poplatníků s průměrnou mzdou	60
Graf 3 - Odvodové zatížení poplatníků s nadprůměrnou mzdou	65
Graf 4 - Odvodové zatížení poplatníků při společném zdanění manželů	70
Graf 5 - Daňové zatížení poplatníků	71
Graf 6 - Zatížení poplatníků odvody na pojištění	72
Graf 7 - Procentuální zastoupení čisté mzdy v závislosti na výši hrubé mzdy	73

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha 1: Přiznání k dani z příjmů fyzických osob – Česká republika.....A

Příloha 2: Přiznání k dani z příjmů fyzických osob – Německo.....B

Příloha 1: Přiznání k dani z příjmů fyzických osob – Česká republika

Než začnete vyplňovat tiskopis, přečtěte si, prosím, pokyny.

Finančnímu úřadu pro / Specializovanému finančnímu úřadu

Územnímu pracovišti v, ve, pro

01 Daňové identifikační číslo

02 Rodné číslo

03 DAP¹⁾

řádné

opravné

dodatečné

04 Kód rozlišení typu DAP²⁾

05 DAP zpracoval a předkládá daňový poradce na základě plné moci k zastupování, která byla uplatněna u správce daně před uplynutím neprodloužené lhůty³⁾

05a Zákonná povinnost ověření účetní závěrky auditorem¹⁾

Otisk podacího razítka finančního úřadu

Důvody pro podání dodatečného DAP zjištěny dne

Datum

ano

ne

ano

ne

PŘIZNÁNÍ

k dani z příjmů fyzických osob

podle zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon“)

za zdaňovací období (kalendářní rok) nebo jeho část²⁾ od do
dále jen „DAP“

1. ODDÍL – Údaje o poplatníkovi

06 Příjmení	07 Rodné příjmení	08 Jméno(-a)
09 Titul	10 Státní příslušnost	11 Číslo pasu

Adresa místa pobytu v den podání DAP

12 Obec	13 Ulice / část obce	14 Číslo popisné/orientační
15 PSČ	16 Telefon / mobilní telefon	17 E-mail
		18 Stát

Adresa místa pobytu k poslednímu dni kalendářního roku, za který se daň vyměřuje

Řádky 19 až 22 vyplňte pouze v případě, že adresa k poslednímu dni kalendářního roku, za který se DAP podává, je rozdílná od adresy v den podání DAP.

19 Obec	20 Ulice / část obce	21 Číslo popisné/orientační	22 PSČ
---------	----------------------	-----------------------------	--------

Adresa místa pobytu na území České republiky, kde se poplatník obvykle ve zdaňovacím období zdržoval

Řádky 23 až 28 vyplňte pouze v případě, že nemáte bydliště (trvalý pobyt) na území České republiky.

23 Obec	24 Ulice / část obce	25 Číslo popisné/orientační
26 PSČ	27 Telefon / mobilní telefon	28 E-mail

29 Kód státu – vyplní jen daňový nerezident 29a Výše celosvětových příjmů Kč

30 Transakce uskutečněné se zahraničními spojeními osobami¹⁾ ano ne

25 5405 MFIn 5405 vzor č. 24

2. ODDÍL – Dílčí základ daně, základ daně, ztráta

1. Výpočet dílčího základu daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti (§ 6 zákona)

	poplatník	finanční úřad
31 Úhrn příjmů od všech zaměstnavatelů		
32 Úhrn povinného pojistného podle § 6 odst.12 zákona		
33 Daň zaplacená v zahraničí podle § 6 odst. 13 zákona		
34 Dílčí základ daně podle § 6 zákona (ř. 31 + ř. 32 – ř. 33)		
35 Úhrn příjmů plynoucí ze zahraničí zvýšený o povinné pojistné podle § 6 odst. 12 zákona		

2. Dílčí základy daně z příjmů fyzických osob podle § 6, § 7, § 8, § 9 a § 10 zákona, základ daně a ztráta

36 Dílčí základ daně ze závislé činnosti podle § 6 zákona (ř. 34)		
36a Dílčí základ daně ze závislé činnosti podle § 6 zákona po vymezení (ř. 36 – úhrn vymezených příjmů ze zdrojů v zahraničí podle § 6 zákona nebo ř. 36)		
37 Dílčí základ daně nebo ztráta ze samostatné činnosti podle § 7 zákona (ř. 113 přílohy č. 1 DAP)		
38 Dílčí základ daně z kapitálového majetku podle § 8 zákona		
39 Dílčí základ daně nebo ztráta z nájmu podle § 9 zákona (ř. 206 přílohy č. 2 DAP)		
40 Dílčí základ daně z ostatních příjmů podle § 10 zákona (ř. 209 přílohy č. 2 DAP)		
41 Úhrn řádků (ř. 37 + ř. 38 + ř. 39 + ř. 40).		
41a Úhrn dílčích základů daně podle § 7 až § 10 zákona po vymezení (ř. 41 – úhrn vymezených příjmů ze zdrojů v zahraničí podle § 7 až § 10 zákona nebo ř. 41)		
42 Základ daně (36a + kladná hodnota z ř. 41a)		
43 Úhrn příjmů podle § 6 zákona od všech zaměstnavatelů po vymezení (ř. 31 – úhrn vymezených příjmů podle § 6 zákona od všech zaměstnavatelů)		
44 Uplatňovaná výše ztráty – vzniklé a vymeřené za předcházející zdaňovací období maximálně do výše ř. 41a		
45 Základ daně po odečtení ztráty (ř. 42 – ř. 44)		

3. ODDÍL – Nezdánitelné části základu daně, odčitatelné položky a daň celkem

Částka podle § 15	Počet měsíců	Počet měsíců
46 Odst. 1 zákona (hodnota bezúplatného plnění – daru/darů)		
47 Odst. 3 a 4 zákona (odečet úroků)		
48 Odst. 5 zákona (penzijní připojištění, penzijní pojištění a doplňkové penzijní spoření)		
49 Odst. 6 zákona (soukromé životní pojištění)		
50 Odst. 7 zákona (odborové příspěvky)		
51 Odst. 8 zákona (úhrada za zkoušky ověřující výsledky dalšího vzdělávání)		
52 § 34 odst. 4 zákona (výzkum a vývoj)		
52a § 34 odst. 4 (odpočet na podporu odborného vzdělávání)		
53 Další částky		
54 Úhrn nezdánitelných částí základu daně a položek odčitatelných od základu daně (ř. 46 + ř. 47 + ř. 48 + ř. 49 + ř. 50 + ř. 51 + ř. 52 + ř. 52a + ř. 53)		
55 Základ daně snížený o nezdánitelné části základu daně a položky odčitatelné od základu daně (ř. 45 – ř. 54)		
56 Základ daně zaokrouhlený na celá sta Kč dolů		
57 Daň podle § 16 zákona		

4. ODDÍL – Daň celkem, ztráta

58 Daň podle § 16 zákona (ř. 57) nebo částka z ř. 330 přílohy č. 3 DAP		
59 Solidární zvýšení daně podle § 16a zákona		
60 Daň celkem zaokrouhlená na celé Kč nahoru (ř. 58 + ř. 59)		
61 Daňová ztráta – zaokrouhlená na celé Kč nahoru bez znaménka minus		

5. ODDÍL – Uplatnění slev na dani a daňového zvýhodnění

62 Slevy celkem podle § 35 odst. 1 zákona		
63 Sleva podle § 35a nebo § 35b zákona		

Tab. č. 1 ÚDAJE O MANŽELCE (MANŽELOVI)

Příjmení, jméno, titul manželky (manžela)	Rodné číslo
Částka podle § 35ba odst. 1	Počet měsíců
64 písm. a) zákona (základní sleva na poplatníka)	
65a) písm. b) zákona (sleva na manželku/manžela)	
65b) písm. b) zákona (sleva na manželku/manžela, která/kteř je držitelem ZTP/P)	
66 písm. c) zákona (základní sleva na invaliditu – pro poživatele invalidního důchodu pro invaliditu prvního nebo druhého stupně)	
67 písm. d) zákona (rozšířená sleva na invaliditu – pro poživatele invalidního důchodu pro invaliditu třetího stupně)	
68 písm. e) zákona (sleva na držitele průkazu ZTP/P)	
69 písm. f) zákona (sleva na studenta)	
69a písm. g) zákona (sleva za umístění dítěte)	
69b písm. h) zákona (sleva na evidenci tržeb)	
70 Úhrn slev na dani podle § 35, § 35a, § 35b a § 35ba zákona (ř. 62 + ř. 63 + ř. 64 + ř. 65a + ř. 65b + ř. 66 + ř. 67 + ř. 68 + ř. 69 + ř. 69a + 69b)	
71 Daň po uplatnění slev podle § 35, § 35a, § 35b a § 35ba zákona (ř. 60 – ř. 70)	

Tab. č. 2 ÚDAJE O DĚTECH ŽIJÍCÍCH S POPLATNÍKEM VE SPOLEČNĚ HOSPODAŘÍCÍ DOMÁCNOSTI

Příjmení a jméno	Rodné číslo	Počet měsíců ve výši na jedno dítě		Počet měsíců ve výši na druhé dítě		Počet měsíců ve výši na třetí a další dítě	
		bez ZTP/P	se ZTP/P	bez ZTP/P	se ZTP/P	bez ZTP/P	se ZTP/P
1	2	3		4		5	
1							
2							
3							
4							
Celkem							
72 Daňové zvýhodnění na vyživované dítě							
73 Sleva na dani (částka z ř. 72, uplatněná maximálně do výše daně na ř. 71)							
74 Daň po uplatnění slevy podle § 35c zákona (ř. 71 – ř. 73)							
75 Daňový bonus (ř. 72 – ř. 73)							
76 Úhrn vyplacených měsíčních daňových bonusů podle § 35d zákona (včetně případného doplatku na daňovém bonusu)							
77 Rozdíl na daňovém bonusu (ř. 75 – ř. 76)							

6. ODDÍL – Dodatečné DAP

78 Poslední známá daň	
79 Zjištěná daň podle § 141 zákona č. 280/2009 Sb., daňového řádu (ř. 74)	
80 Rozdíl řádků (ř. 79 – ř. 78) : zvýšení (+) částka daně se zvyšuje, snížení (–) částka daně se snižuje	
81 Poslední známá daň – daňová ztráta podle § 5 zákona	
82 Zjištěná ztráta podle § 141 zákona č. 280/2009 Sb., daňového řádu (ř. 61)	
83 Rozdíl řádků (ř. 82 – ř. 81) : zvýšení (+) – daňová ztráta se zvyšuje, snížení (–) daňová ztráta se snižuje	

7. ODDÍL – Placení daně

84 Úhrn sražených záloh na daň z příjmů ze závislé činnosti (po slevách na dani)	
85 Na zbývajících zálohách zaplacené poplatníkem celkem	
86 Zaplacená daň stanovená paušální částkou podle § 7a zákona	
87 Sražená daň podle § 36 odst. 6 zákona (státní dluhopisy)	
87a Sražená daň podle § 36 odst. 7 zákona	
87b Sražená daň podle § 36 odst. 8 zákona	
88 Zajištěná daň plátcem podle § 38e zákona	
89 Sražená daň podle § 38f odst. 12 zákona	
90 Zaplacená daňová povinnost (záloha) podle § 38gb odst. 2 zákona	
91 Zbývá doplatit (ř. 74 – ř. 77 – ř. 84 – ř. 85 – ř. 86 – ř. 87 – ř. 87a – ř. 87b – ř. 88 – ř. 89 – ř. 90) : (+) zbývá doplatit, (–) zaplacené více	

PŘÍLOHY DAP:

Ve sloupci uveďte počet listů příloh.

Název přílohy	
Příloha č. 1 – „Výpočet dílčího základu daně ze samostatné činnosti (§ 7 zákona)“	
Příloha č. 2 – „Výpočet dílčích základů daně z příjmů z nájmu (§ 9 zákona) a z ostatních příjmů (§ 10 zákona)“	
Příloha č. 3 – „Výpočet daně z příjmů ze zahraničí (§ 38f zákona)“ včetně Samostatných listů 1. oddílu	
Účetní závěrka poplatníka, který vede účetnictví	
„Potvrzení o zdanitelných příjmech ze závislé činnosti a o sražených zálohách na daň a daňovém zvýhodnění“ za příslušné zdaňovací období od všech zaměstnavatelů (např. podle § 38j odst. 3 zákona)	
Doklad o poskytnutém bezúplatném plnění (daru)	
Potvrzení o poskytnutém úvěru na bytové potřeby a o výši zaplacených úroků z tohoto úvěru	
Potvrzení o zaplacených příspěvcích na penzijní připojištění, penzijní pojištění, nebo doplňkové penzijní spoření	
Potvrzení o zaplacených příspěvcích na soukromé životní pojištění	
Potvrzení o úhradě za zkoušky ověřující výsledky dalšího vzdělávání	
Potvrzení předškolního zařízení o výši výdajů vynaložených za umístění vyživovaného dítěte	
Potvrzení zaměstnavatele druhého z poplatníků pro uplatnění nároku na daňové zvýhodnění	
Důvody pro podání dodatečného DAP	
Potvrzení o vyplacených příjmech a sražené dani	
Potvrzení výše příjmů od zahraničního správce daně	
Vyrozumění o provedeném vkladu do katastru nemovitostí (§ 10 zákona)	
Seznam pro poplatníky uplatňující nárok na vyloučení dvojího zdanění podle § 38f odst. 10 zákona	
Dašší přílohy výše neuvedené	
Počet listů příloh celkem	

**PROHLAŠUJI, ŽE VŠECHNY MNOU UVEDENÉ ÚDAJE V TOMTO PŘÍZNÁNÍ JSOU PRAVDIVÉ A ÚPLNÉ
A STVRZUJI JE SVÝM PODPÍSEM**

Údaje o podepisující osobě³⁾: Kód podepisující osoby:

Jméno(-a) a příjmení / Název právnické osoby

Datum narození / Evidenční číslo osvědčení daňového poradce / IČ právnické osoby

Fyzická osoba oprávněná k podpisu (je-li zástupce právnickou osobou),
s uvedením vztahu k právnické osobě (např. jednatel, pověřený pracovník apod.)
Jméno(-a) a příjmení / Vztah k právnické osobě

Daňový subjekt / Osoba oprávněná k podpisu

Datum Otisk razítka

Vlastnoruční podpis
daňového subjektu / osoby oprávněné k podpisu

Otisk podacího razítka finančního úřadu

- ¹⁾ Označte křížkem odpovídající variantu.
²⁾ Údaj vyplňte, **pouze** máte-li kód rozlišení typu DAP v případech uvedených v § 239b, § 239c a § 244 zákona č. 280/2009 Sb., daňového řádu ve znění pozdějších předpisů.
³⁾ Údaje o podepisující osobě budou vyplněny pouze v případě, kdy je DAP zpracováno a podáno osobou odlišnou od daňového subjektu.

ŽÁDOST O VRÁCENÍ PŘEPLATKU NA DANI Z PŘÍJMŮ FYZICKÝCH OSOB

Podle ust. § 154 a 155 zákona č. 280/2009 Sb., daňového řádu, ve znění pozdějších předpisů, žádám o vrácení:

přeplatku na dani z příjmů fyzických osob Kč.

Přeplatek zašlete na adresu:

nebo vraťte na účet vedený u č.

kód banky specifický symbol

Vlastník účtu měna, ve které je účet veden

V dne Podpis daňového subjektu (podepisující osoby³⁾)

2018

034/027_18 - 20190212 (V2)

1 Name _____

2 Vorname _____

3 Steuernummer _____

4 Sollten keine IDNr. vorhanden: eTIN lt. Lohnsteuerbescheinigung(en) eTIN lt. weiterer Lohnsteuerbescheinigung(en)

Anlage N

Jeder Ehegatte / Lebenspartner mit Einkünften aus nichtselbständiger Arbeit hat eine eigene Anlage N abzugeben.

stpfl. Person / Ehemann / Person A

Ehefrau / Person B

Einkünfte aus nichtselbständiger Arbeit

Angaben zum Arbeitslohn	Lohnsteuerbescheinigung(en) Steuerklasse 1 – 5		Lohnsteuerbescheinigung(en) Steuerklasse 6 oder einer Urlaubsklasse			
	Steuerklasse	168	EUR	Ct	EUR	Ct
5 Bruttoarbeitslohn	110	_____	111	_____	_____	_____
6 Lohnsteuer	140	_____	141	_____	_____	_____
7 Solidartitätszuschlag	150	_____	151	_____	_____	_____
8 Kirchensteuer des Arbeitnehmers	142	_____	143	_____	_____	_____
9 <small>Nur bei Konfessionsverschiedenheit: Kirchensteuer für den Ehegatten / Lebenspartner</small>	144	_____	145	_____	_____	_____

Steuerbegünstigte Versorgungsbezüge (In Zeile 6 enthalten)	1. Versorgungsbezug		2. Versorgungsbezug																	
	200	_____	210	_____																
11 Bemessungsgrundlage für den Versorgungsfreibetrag lt. Nr. 29 der Lohnsteuerbescheinigung	201	_____	211	_____																
12 Maßgebendes Kalenderjahr des Versorgungsbeginns lt. Nr. 30 der Lohnsteuerbescheinigung	206	_____	216	_____																
13 <small>Bei unterjähriger Zahlung: Erster und letzter Monat, für den Versorgungsbezüge gezahlt wurden, lt. Nr. 31 der Lohnsteuerbescheinigung</small>	202	_____ – 203 _____	212	_____ – 213 _____																
14 <small>Sterbegeld, Kapitalauszahlungen / Abfindungen und Nachzahlungen von Versorgungsbezügen lt. Nr. 32 der Lohnsteuerbescheinigung (in den Zeilen 6 und 11 enthalten)</small>	204	_____	214	_____																
15 Ermäßigt zu besteuermde Versorgungsbezüge für mehrere Jahre lt. Nr. 9 der Lohnsteuerbescheinigung	205	_____	215	_____																
16 Ermäßigt besteuerte Entschädigungen / Arbeitslohn für mehrere Jahre lt. Nr. 10 der Lohnsteuerbescheinigung		_____	166	_____																
17 Entschädigungen / Arbeitslohn für mehrere Jahre – ggf. lt. Nr. 19 der Lohnsteuerbescheinigung – vom Arbeitgeber nicht ermäßigt besteuert		_____	165	_____																
18 <table style="width: 100%; border: none;"> <tr> <td style="width: 30%;">Steuerabzugsbeträge zu den Zeilen 16 und 17</td> <td style="width: 10%; border: none;">Lohnsteuer</td> <td style="width: 10%; border: none;">146</td> <td style="width: 10%; border: none;">_____</td> <td style="width: 10%; border: none;">Solidartitätszuschlag</td> <td style="width: 10%; border: none;">152</td> <td style="width: 10%; border: none;">_____</td> </tr> <tr> <td></td> <td style="border: none;">Kirchensteuer Arbeitnehmer</td> <td style="border: none;">148</td> <td style="border: none;">_____</td> <td style="border: none;">Kirchensteuer Ehegatte / Lebenspartner</td> <td style="border: none;">149</td> <td style="border: none;">_____</td> </tr> </table>	Steuerabzugsbeträge zu den Zeilen 16 und 17	Lohnsteuer	146	_____	Solidartitätszuschlag	152	_____		Kirchensteuer Arbeitnehmer	148	_____	Kirchensteuer Ehegatte / Lebenspartner	149	_____		_____		_____		_____
Steuerabzugsbeträge zu den Zeilen 16 und 17	Lohnsteuer	146	_____	Solidartitätszuschlag	152	_____														
	Kirchensteuer Arbeitnehmer	148	_____	Kirchensteuer Ehegatte / Lebenspartner	149	_____														
19 Steuerpflichtiger Arbeitslohn, von dem kein Steuerabzug vorgenommen worden ist (soweit nicht in der Lohnsteuerbescheinigung enthalten)		_____	115	_____		_____														
20 Steuerfreier Arbeitslohn nach Doppelbesteuerungsabkommen / Ausländstätigkeitserlass / sonstigen zwischenstaatlichen Übereinkommen (Übertrag aus den Zeilen 52, 70 und / oder 81 der ersten Anlage N-AUS)		_____	139	_____		_____														
21 Steuerfreier Arbeitslohn nach Ausländstätigkeitserlass (Übertrag aus Zeile 66 der ersten Anlage N-AUS)		_____	136	_____		_____														
22 Steuerfreie Einkünfte (Besondere Lohnbestandteile) nach Doppelbesteuerungsabkommen / sonstigen zwischenstaatlichen Übereinkommen / Ausländstätigkeitserlass (Übertrag aus Zeile 80 der ersten Anlage N-AUS)		_____	178	_____		_____														
23 Beigefügte Anlage(n) N-AUS		_____		_____		Anzahl _____														
24 Grenzgänger nach	117	_____	2 = Frankreich 3 = Schweiz 4 = Österreich	116	_____	135	_____													
25 <small>Steuerfrei erhaltene Aufwandsentschädigungen / Einnahmen</small>		_____	aus der Tätigkeit als _____	118	_____	EUR _____														
26 <small>Kurzarbeitergeld, Zuschuss zum Mutterschaftsgeld, Verdienstausfallentschädigung nach dem Infektionsschutzgesetz, Aufstockungsbeträge nach dem Altersteilzeitgesetz, Altersteilzeitzuschläge nach Besoldungsgesetzen (lt. Nr. 15 der Lohnsteuerbescheinigung)</small>		_____		119	_____	_____														
27 <small>Angaben über Zeiten und Gründe der Nichtbeschäftigung</small>		_____																		

2018AniN031NET

– Juli 2018 –

2018AniN031NET

Steuernummer, Name und Vorname

Werbungskosten – ohne Beträge lt. Zeile 91 bis 94 –

8 |

Weg zwischen Wohnung und erster Tätigkeitsstätte / Sammelpunkt / weiträumigem Tätigkeitsgebiet (Entfernungspauschale)

Erste Tätigkeitsstätte in (PLZ, Ort und Straße) vom bis Arbeitstage je Woche Urlaubs- und Krankheitstage

31

32

Sammelpunkt / nächstgelegener Zugang zum weiträumigen Tätigkeitsgebiet (PLZ, Ort und Straße)

33

34

Ort lt. Zeile	aufgesucht an Tagen	einfache Entfernung (auf volle Kilometer abgerundet)	davon mit eigenem oder zur Nutzung überlassenem PKW zurückgelegt	davon mit Sammelbeförderung des Arbeitgebers zurückgelegt	davon mit öffentl. Verkehrsmitteln, Motorrad, Fahrrad o. Ä., als Fußgänger, als Mitfahrer einer Fahrgemeinschaft zurückgelegt	Aufwendungen für Fahrten mit öffentlichen Verkehrsmitteln (ohne Flug- und Fährkosten) EUR	Behinderungsgrad mind. 50 und Merkszeichen „G“
35	110	111	km 112	km 113	km	km 114	115 1 = Ja
36	130	131	km 132	km 133	km	km 134	135 1 = Ja
37	150	151	km 152	km 153	km	km 154	155 1 = Ja
38	170	171	km 172	km 173	km	km 174	175 1 = Ja

Arbeitgeberleistungen lt. Nr. 17 und 18 der Lohnsteuerbescheinigung und von der Agentur für Arbeit gezahlte Fahrtkostenzuschüsse steuerfrei ersetzt 290 pauschal besteuert 295

Beiträge zu Berufsverbänden (Bezeichnung der Verbände)

40 310

Aufwendungen für Arbeitsmittel – soweit nicht steuerfrei ersetzt – (Art der Arbeitsmittel bitte einzeln angeben.)

41 EUR

42 + 320

Aufwendungen für ein häusliches Arbeitszimmer

43 325

Fortbildungskosten – soweit nicht steuerfrei ersetzt –

44 330

Weitere Werbungskosten – soweit nicht steuerfrei ersetzt –

Flug- und Fährkosten bei Wegen zwischen Wohnung und erster Tätigkeitsstätte / Sammelpunkt / weiträumigem Tätigkeitsgebiet

45 Sontiges (z. B. Bewerbungskosten, Kontoführunggebühren)

46 +

47 +

48 + 380

Reisekosten bei beruflich veranlassten Auswärtstätigkeiten

Die Fahrten wurden ganz oder teilweise mit einem Firmenwagen oder im Rahmen einer unentgeltlichen Sammelbeförderung des Arbeitgebers durchgeführt 401 1 = Ja 2 = Nein

– Falls „Ja“: Für die Fahrten mit Firmenwagen oder Sammelbeförderung dürfen mangels Aufwands keine Eintragungen zu Fahrtkosten in Zeile 50 vorgenommen werden. –

Fahrt- und Übernachtungskosten, Reiseablenkosten 410

51 Pauschbeträge für Mehraufwendungen für Verpflegung Vom Arbeitgeber steuerfrei ersetzt 420

Bei einer Auswärtstätigkeit im Inland:

52 Abwesenheit von mehr als 8 Stunden (bei Auswärtstätigkeit ohne Übernachtung) 470 Anzahl der Tage

53 An- und Abreisetage (bei einer mehrtägigen Auswärtstätigkeit mit Übernachtung) 471 Anzahl der Tage

54 Abwesenheit von 24 Stunden 472 Anzahl der Tage

55 Kürzungsbeträge wegen Mahlzeitengestellung (eigene Zuzahlungen sind ggf. gegenzurechnen) 473

56 Bei einer Auswärtstätigkeit im Ausland (Berechnung bitte in einer gesonderten Aufstellung): 474

57 Vom Arbeitgeber steuerfrei ersetzt 490

		Steuernummer, Name und Vorname										
Mehraufwendungen für doppelte Haushaltsführung												
Allgemeine Angaben												
61	Der doppelte Haushalt wurde aus beruflichem Anlass begründet				501	km						
62	Grund											
63	Der doppelte Haushalt hat seitdem ununterbrochen bestanden				502	bis 2018						
64	Beschäftigungsort (PLZ, Ort, Staat – falls im Ausland und abweichend vom Staat, in dem der doppelte Haushalt liegt –)											
65	Der doppelte Haushalt liegt im Ausland				507	1 – Ja						
66	Es liegt ein eigener Hausstand am Lebensmittelpunkt vor				503	1 – Ja 2 – Nein						
– Wird die Zeile 66 mit „Nein“ beantwortet, sind Eintragungen in den Zeilen 67 bis 85 nicht vorzunehmen. –												
67	PLZ, Ort des eigenen Hausstandes				504	seit						
68	Der Begründung des doppelten Haushalts ist eine Auswärtstätigkeit am selben Beschäftigungsort unmittelbar vorausgegangen				505	1 – Ja						
69	Anstelle der Mehraufwendungen für doppelte Haushaltsführung werden in den Zeilen 31 bis 39 Fahrtkosten für mehr als eine Heimfahrt wöchentlich geltend gemacht				506	1 – Ja						
– Wird die Zeile 69 mit „Ja“ beantwortet, sind Eintragungen in den Zeilen 70 bis 85 nicht vorzunehmen. –												
Fahrtkosten												
70	Die Fahrten wurden mit einem Firmenwagen oder im Rahmen einer unentgeltlichen Sammelbeförderung des Arbeitgebers durchgeführt				510	1 – Ja, insgesamt 2 – Nein 3 – Ja, teilweise						
– Soweit die Zeile 70 mit „Ja, insgesamt“ beantwortet wird, sind Eintragungen in den Zeilen 71, 72, 74 und 76 nicht vorzunehmen. Bei „Ja, teilweise“ sind Eintragungen in diesen Zeilen nur für die mit dem eigenen oder zur Nutzung überlassenen privaten Fahrzeug durchgeführten Fahrten vorzunehmen. –												
Erste Fahrt zum Ort der ersten Tätigkeitsstätte und letzte Fahrt zum eigenen Hausstand												
71	mit privatem Kfz	511	gefahrte km		Kilometersatz bei Einzelnachweis (Berechnung bitte in einer gesonderten Aufstellung)	512	EUR	Ct				
72	mit privatem Motorrad / Motorroller	522	gefahrte km		Kilometersatz bei Einzelnachweis (Berechnung bitte in einer gesonderten Aufstellung)	523	EUR	Ct				
73	mit öffentlichen Verkehrsmitteln oder entgeltlicher Sammelbeförderung				513	EUR	Ct					
Wöchentliche Heimfahrten												
74	einfache Entfernung (ohne Flugstrecken)	514	km	515	Anzahl	EUR	Ct					
75	Kosten für öffentliche Verkehrsmittel (ohne Flug- und Fahrtkosten)				516	EUR	Ct					
Nur bei Behinderungsgrad von mindestens 70 oder mindestens 50 und Merkzeichen „G“												
76	einfache Entfernung (ohne Flugstrecken)	524	km	davon mit privatem Kfz zurückgelegt	517	km	518	Anzahl	Kilometersatz bei Einzelnachweis (Berechnung bitte in einer gesonderten Aufstellung)	519	EUR	Ct
77	Kosten für öffentliche Verkehrsmittel (ohne Flug- und Fahrtkosten)				520	EUR	Ct					
78	Flug- und Fahrtkosten (zu den Zeilen 74 bis 77) oder Kosten für entgeltliche Sammelbeförderung für Heimfahrten				521	EUR	Ct					
Kosten der Unterkunft am Ort der ersten Tätigkeitsstätte												
79	Aufwendungen (z. B. Miete einschließlich Stellplatz- / Garagenkosten, Nebenkosten, Abschreibungen und Ausstattungskosten)				530	EUR	Ct					
80	Größe der Zweitwohnung des doppelten Haushalts im Ausland				531	m ²						
Pauschbeträge für Mehraufwendungen für Verpflegung												
Die Verpflegungsmehraufwendungen lt. Zeilen 81 bis 84 können nur für einen Zeitraum von 3 Monaten nach Bezug der Unterkunft am Ort der ersten Tätigkeitsstätte geltend gemacht werden; geht der doppelten Haushaltsführung eine Auswärtstätigkeit voraus, ist dieser Zeitraum auf den Dreimonatszeitraum anzurechnen.												
Bei einer doppelten Haushaltsführung im Inland:												
81	An- und Abreiselage	541			Anzahl der Tage							
82	Abwesenheit von 24 Stunden	542			Anzahl der Tage							
83	Kürzungsbetrag wegen Mahzeitengestellung (eigene Zuzahlungen sind ggf. gegenzurechnen)	544	EUR									
84	Bei einer doppelten Haushaltsführung im Ausland (Berechnung bitte in einer gesonderten Aufstellung)				543	EUR	Ct					
85	Sonstige Aufwendungen (z. B. Kosten für den Umzug, jedoch ohne Kosten der Unterkunft)				550	EUR	Ct					
86	Summe der Mehraufwendungen für weitere doppelte Haushaltsführungen (Berechnung bitte in einer gesonderten Aufstellung)				551	EUR	Ct					
87	Vom Arbeitgeber / von der Agentur für Arbeit insgesamt steuerfrei ersetzt				590	EUR	Ct					

2018AnI033NET

2018AnI033NET

Steuernummer, Name und Vorname

Werbungskosten in Sonderfällen

– Die in den Zeilen 91 bis 94 erklärten Werbungskosten dürfen nicht in den Zeilen 31 bis 87 enthalten sein –
Werbungskosten zu steuerbegünstigten Versorgungsbezügen lt. Zeile 11

			EUR	
91	Art der Aufwendungen	682		—
	Werbungskosten zu steuerbegünstigten Versorgungsbezügen für mehrere Jahre lt. Zeile 16			
92	Art der Aufwendungen	659		—
	Werbungskosten zu Entschädigungen / Arbeitslohn für mehrere Jahre lt. Zeile 17 und / oder 18			
93	Art der Aufwendungen	660		—
94	Werbungskosten zu steuerfreiem Arbeitslohn lt. Zeile 22 und 23 (Übertrag aus den Zeilen 75 und 82 der ersten Anlage N-AUS)	657		—
Werbungskosten zu steuerpflichtigem Arbeitslohn, von dem kein Steuerabzug vorgenommen worden ist lt. Zeile 21 – In den Zeilen 31 bis 87 enthalten –				
95	Art der Aufwendungen	656		—
96	Werbungskosten zu Arbeitslohn für eine Tätigkeit im Inland, wenn ein weiterer Wohnsitz in Belgien vorhanden ist – In den Zeilen 31 bis 87 enthalten –	675		—

